

Kandidati

socijalistične stranke za letošnje
spomladanske volitve v mestu
Chicago:

Mayor — George Koop, unijski
tiskar.

City Clerk — A. W. Mame, u-
nijski usnjár.

Blagajnik (treasurer) — John
Ambroz, unijski mašinist.

Warda. Ime. Naslov.
2 A. E. Corkin, 2358 Indiana av.
3 Wm. Figolah, 3251 Fifth av.
4 Edward J. Dreis, 3214 S.
Halsted st.

5 Peter Cunningham
3734 Rockwell st.

6 Michael J. De Muth,
397 E. 46th st.

7 Chas. E. Curtins, 6033 Drexel
8 Chas. Knudsen, 10043 Ave. L.

9 Chas. Schlicker, 24 W. 17th pl.

10 Henry Winnen,
364 Blue Island ave.

11 W. C. Benton, 234 Hastings st.

12 J. G. Kral, 1516 W. 19th st.

13 G. R. Franklin, 1054 Wilcox av.

14 Wm. Gubbins, ex-president of
A. W. Union, Local No. 1
449 W. Huron st.

15 Aug. Miller, 431 N. Lincoln st.

16 Sigmond Odalski,
730 N. Wood st.

17 John Matthews,
393 W. Ohio st.

18 Wm. Zimmerman,
306 Jackson Blvd.

19 G. T. Fraenckel,
213 W. Congress st.

20 John Aird, 730 Van Buren st.

21 Will Bross Lloyd,
460 Dearborn av.

22 Fred Fossler,
258 Blackhawk st.

23 Chas. G. Kuhn, 202 Vine st.

24 Richard Oge, 1608 N. Robey st.

25 Chas. H. Sand,
1790 N. Clark st.

26 R. G. Magisen, 509 Melrose st.

27 Carl Strover, N. W. cor.
54th st. & Roberts av.

28 Adolph Christiansen
546 Cortland st.

29 Chas. Murphy,
4529 Marshfield av.

30 Theo. Leverenz,
5207 S. Halsted st.

31 Chas. F. Woerner,
843 W. 61st pl.

32 Edward G. Gruhlke
8818 Harvard st.

33 Nels Anderson, 16040 Yale av.

34 Albert Hoeldke,
952 S. Ridgway av.

35 Edward Trade (full term)
1443 W. Division st.

35 Peter E. Norman (unexpired
term) 2380 Austin av.

Razgled po svetu.

RUSIJA.

— Dne 5. marca se je sešla in
otvorila nova ruska дума. Kot
prva točka je bila na dnevnem
redu volitev predsednika. Ogrom-
ne množice radovednega občinstva
se je zbralo pred duno. Vlada
se je bala izgredov, in ker
so nastali med demonstranti in
policijo spopadi, je poslala vojaš-
tvo, da patrolira po mestu in
vsako svobodno izražanje mislij
s silo zatire. Ko je дума svoj
prvi dan skončala, odkorakala je
pred zbornico zbrana množica,
kakih 40,000 glav, v sprevedu
proti notrajnemu delu mesta, no-
seč rudiče zastave in pevajoč re-
volucionarne pesmi.

K otvoritvi dume ni prišel niti
car niti noben drug član carske
hiše. Stem je menda hotel po-
kazati, kako "visoko" spoštuje
ljudske zastopnike!

Med sejo ni smel nikdo vpala-
čo. Policija je vsakemu pot za-

prla, kdor je hotel iti poslušat.
Pustila pa je, da je smelo ljud-
stvo peti revolucionarne pesmi.

Predsednikom dume je bil iz-
voljen ustavni demokrat Golovin.
V svojem govoru je izrekel zna-
menite besede: "Volja parlamen-
ta naj bo jednaka postavi!" A
že danes prorokujejo, da se bo
sedajna дума le kratko časa ve-
selila svojega življenja.

FRANCOSKO.

— Francoska se bo bržkone pri-
prihodnji mirovni konferenci v
Haagu tudi zavzela za omejitve
in znižanje oborožene sile. To
isto bodo baje storile Združene
države in Anglija. Francija, ki
je evropska velevlast in ima kot
taka veliko stalno vojsko, težko
nosi velikansko breme za vzdrže-
vanje vojaščine. Vendar pa so
v vladnih krogih prepričani, da
pogajanja ne bodo imela pravega
uspeha in praktične vrednosti. Če
je temu tako, potem pa je naj-
boljše, da ostanejo mirovni od-
poslanci lepo doma. Kaj bodo
hodili čas tratiti in denar zaprav-
ljati!

AVSTRO-OGRSKA.

— Vsa znamenja kažejo, da
pride med Avstrijo in Ogersko
prej ali slej do popolne ločitve.
Kdaj, — to je le še uprašanje
časa. Ogri, ki so poprej svoje
goreče želje, ustanoviti "Veliko
Madjarijo", kolikor toliko še
prikrivali, so v poslednjem času
pokazali kar naravnost, da hre-
penijo po neodvisnosti. Ako bi
avstrijski merodajni krogi ne
bili tako kratkovični, bi Ogrom
njihove želje že davno morali iz-
polniti. Avstrijskim davkoplačev-
valcem je zveza le v škodo; nji-
hova bremena za skupne potreb-
ščine so neprimerno višja nego
ona, ki jih odrajujejo Ogri.

— Ogerske stranke pa so si tu-
di same med seboj v laseh. Mi-
nistri in drugi uplivni politiki si
že kar javno očitajo drug druge-
mu razne lopovščine in podkup-
ljivost. Celó oboževani Kossuth
je prišel v slabo luč in se mu
more marsikaj očitati.

KITAJSKO.

Po najnovejših poročilih iz
osrednje Kitajske je položaj radi
tamkajšne lakote vedno obupnej-
ši. Žene srednje starosti se pro-
dajajo od 10 do 15 dolarjev, otroci
pa od 3 do 4 dolarjev. Slišijo
se pritožbe, da zavlačujejo urad-
niki odpošiljanje moke, ki jo da-
jajo tujezemski podporni odbori.
V onih krajih, kjer je lakota,
sploh ni več živalij. Ponekodi
lovijo pse v zanjke ali jih pa po-
bijejo in takoj pojedó.

NEMCIJA.

— Dva nemška parnika "Hele-
ne" in "Marsala" sta pri angleš-
kem mestu Dover skupaj trčila.
Prvi se je potopil. Potniki in
moštvo so se rešili na obrežje.

— Nameravano japonsko poso-
jilo se bo dne 11. marca realizo-
valo. Japonska je na Angleškem
najela \$115,000,000, ki jih bo
obrestovala po 5%.

— Zadeva Moyer, Haywood in
Pettibone je končno našla od-
muv tudi v zveznem kongresu.
Senator Charmaek je v zbornici
predložil peticijo, katero je pod-
pisalo do 100,000 delavcev. Peti-
cija obsega prošnjo, da bi kon-
gres štivil ideaške jetnike, in da-
lje, da se pokrepi postava, ki bi
v bodočem enakem slučaju
strogo zabranila deportacijo iz
ene države v drugo, kakor so to
storili kapitalisti na zapadu.

Ameriške vesti.

Železniška nesreča pred sodiščem.

Železniška nesreča, ko je dne
16. febr. t. l. vlak New York
Central železnice skočil s tira in
bilo pri tem usmrčenih 23 oseb,
je sedaj prišla pred sodišče. Po-
rotniki so izrekli razsodbo, da je
za nesrečo odgovorna železniška
družba, ker se je po njeni krivdi
pripetila. Coroner je skušal po-
rotnike pregovoriti, da bi le
nekatero posamezno osebo spoz-
nali krivim, toda trudil se je za-
man. Pripravljeni pa so porot-
niki bili, da obtožijo predsednika
in vse ravnatelje omenjene druž-
be. — Prav so imeli!

Razstrelba smodnika.

V rudokopu "Richard" v
Mount Carmel, Pa., se je vnel
smodnik in uničil kovačnico, na-
dalje poslopje, kjer je bil hotel,
in vsó skladišče za smodnik je
zletelo v zrak. Trgovski del me-
sta Mount Carmel je popolnoma
v razvalinah. V okrožju 15 milj
ni nijedna šipa na oknu ostala
cela. Trideset oseb je ranjenih,
med temi več smrtonojevno.

Za gladno Rusijo.

Na prošnjo ruskega podporne-
ga odbora je izdal predsednik
Roosevelt poziv, v katerem pravi,
da je bila poprej Rusija vedno
prijateljica Združenim državam
(zakaj pa zdaj ne več!), in zato
on (Roosevelt) prosi, naj bi se
nabirali prispevki, da se pomaga
zatrpeti v Rusiji lakota. On sam
da je že poslal ček na \$100! Z
ozirom na splošno blagostanje
upa torej, da se bo ameriško
ljudstvo izkazalo radodarno. —
Čudno je, da se predsednik ne
obrača v prvi vrsti na milijonar-
je, kateri edini občutijo "blago-
stanje". Pri takih prilikah je
vedno ljudstvo prvo. On že ve,
da kapitalisti nič ne dajo, kadar
se gre za kako v resnici človeko-
ljubno in potrebno stvar.

Železniški roparji.

Neki vlak Missouri Pacific že-
leznice je bil dne 5. t. m. napaden
od predrznih roparjev. Dva, z
revolverji oborožena bandita, sta
praznila potnikom žepa in si na
ta način pripenila kakih \$100 v
denarju in raznovrstne druge
dragocenosti, kakor: ure, prsta-
ne itd. Nekega Zamorea, ki se
jima je v bran postavil, pa sta
ustrelila. Enega sopotnika sta
ranila. Policija ima dober opis
o roparjih.

Junaška žena.

Na neki farmi pri Higmore, S.
D., je gospodar hotel napraviti
ogoj in uporabil za to petrolej.
Pri tem pa se je naenkrat užgal
on sam in vsa hiša je bila v tren-
utku v plamenih. Njegova mla-
da žena ga je, vsega opečenega, z
največjim naporom spravila iz
goreče hiše, potem pa zasedla
konja in največjem diru odjez-
dila v mrzli noči in le z lahko
nočno obleko oblečena, tri milje
daleč po zdravniku. Vendar, ko
je prišla nazaj, je bil mož že
mrtev. Poročena sta bila šele
osem mesecev.

Nova določba za pošne dopisnice.

Generalni poštar Združenih
držav je izdal nove določbe gle-
de velikosti, oblike in teže poš-
tnih dopisnic. Dopisnice ne smejo
biti prelomljene in ne daljše ali
krajše kakor 4 do 5 palecev. Po
obliki, kakovosti in teži morajo
vsaj približno biti podobne vlad-
nim poštnim dopisnicam, barve
pa so lahko različne, samo da je
naslov čitljiv in znamka vidna.

Razglednice, okrašene s stekleni-
mi ali kovinskimi luskinami, niso
dopustne, razun če se jih odpo-
lje v kuverti.

Iz delavskih in stranknih krogov.

— Delavski položaj v Butte,
Mont., je nespremenjen. Kakor
se čuje, bodo rudniške družbe u-
godile rudarjem ter dovolile no-
vo plačilno lestvico, ki bo pome-
njala zvišanje plače. Črkostavei
in tiskarji ravnatom še vedno
štrajkajo.

— Charles F. Woerner, član
vozniške unije in socijalistični
kandidat za aldermana v 31.
wardi mesta Chicago, se nahaja
v tukašnjem okrajnem zaporu.
Kapitalistična svojat ga je dala
zapreti s pretvzo, da je igral
večjo vlogo v predlanskem štraj-
ku voznikov. Sodr. Woerner pi-
še v ječi zanimive članke, katere
objavlja "Chicago Daily Socia-
list".

— V Bisbee, Arizona, so se ru-
darji pred kratkim združili v
močno unijo, katera spada k
Western Federation of Miners.
Med kapitalisti a la Mine Owners
Ass'n je vsled tega nastala pa-
nika, in zdaj iščejo sredstev, da
bi to unijo potlačili. Kaj so sto-
rili? Poslali so v Bisbee osem
mož in jim obljubili \$1000 na-
gradě, če na katerikoli način pre-
ženejo iz mesta Cannona in Raw-
linga, dva organizatorja od W. F.
of M., katera sta največ pripo-
mogla k ustanovitvi lokalne uni-
je. Organizirani rudarji v Bis-
bee so vzeli omenjena dva sodru-
ga pod svoje pokroviteljstvo ter
sklenili, da odločno preprečijo
vsako nasilstvo od strani Mine
Owners Ass'n.

— V Richards premogokopu,
Mt. Carmel, Pa., je bila v torek
zjutraj velika razstrelba plinov.
Mnogo premogarjev je ubitih in
ranjenih. Razstrelba je bila tako
silna, da se je zemlja stresla
25 milj naokoli. Podrobnosti še
niso znane.

— Pozor volileci! V torek dne
12. marca je "Registration day".
Vsakdo, kdor se je od časa zad-
njih volitev preselil v drug vo-
litni okraj (precinct), mora do-
tični dan vpisati (registrirati)
svoje ime v volilnem kraju, kjer
zdaj stanuje. Ne pozabite torej,
ako hočete glasovati pri bližnjih
mestnih volitvah.

— Izvrševalni odbor mednaro-
dne tiskarske zveze (Internation-
al Typographical Union) obvestil
je vse lokalne zveze, da so se z
dnem 4. marca znižali specialni
asesmenti za stavke na 2 procenta.
Ko se je pred 14 meseci pri-
šel veliki štrajk črkostaveev, mo-
rali so člani vplačevati po 10%
svoje tedenske plače, da se je
stavkujočim mogla dati zadost-
na podpora. Polagoma pa je
asesment padal in od 4. t. m. na-
prej znaša le 2%.

— Veliko presenečenje pro-
vroča med delavci jeklene indus-
trije, da so jeklarne Midvale us-
tavile nadaljno delo, kakih 3000
delavcev pa vrgle na cesto. Ni
še znano, kedaj se bodo ali če
se sploh bodo kedaj zopet otvo-
rile.

Misl.

Z grozo v srcu čitamo vsak-
danja poročila o barbarizmu v
Rusiji. Nad dogodki, n. pr. o

ujetnikih, katere držijo po cele
mesece v zaporih brez vsake te-
meljite obtožbe in obsodbe, se
mora vsakdo zgražati. Toda če
premislimo: ali je v našej "svo-
bodnej" Ameriki kaj boljše?
(Moyer, Haywood in Pettibone
so že nad leto dni zaprti in to
brez vsake obsodbe.) O ne! iste
ruske razmere imamo tudi v
Ameriki...

Ali veste, zakaj je hotel pred-
sednik Roosevelt uvesti cenzuro
nad časopisjem, katero nadrobno
poroča o sedanji obravnavi proti
morilecu in milijonarju Thawu v
New Yorku? Bacon, tretji po-
možni blagajniški tajnik v Wash-
ingtonu, je bil intimen prijatelj
umorenega Stanforda Whiteja
in se je baje ono noč, ko je Thaw
izvršil umor, nahajal v njegovej
družbi na Madison Square Gar-
den. Bacon je pa tudi Rooseveltov
prijatelj, in obema je zelo
hudo, če bi prišla vsa resnica iz
Whitejevega "tempeljna proste
ljubezni" na dan. Resnica je "ši-
ba božja", in zato se je marsikdo
boji.

"Washington Herald" poroča,
da je Rev. Clark, kaplan na voja-
ški akademiji v Annapolisu, ne-
davno pridigal vojakom tudi to-
le: "Možje! Ne smete paziti, da
se bliža velika vojna, ki bo ravn-
tako sveta (!) in potrebna, kakor
so bile vojne nekdanjih Izraelcev.
Oljkinja vejica — znamenje mi-
ru — bo izginila, in na njeno me-
sto pride krvavi meč. Dokler
imamo kanone in puške, trdnjave
in mornarico, je nesmiselno verje-
ti v bodoči mir." — Isti list nato
dostavlja: Well, vsaka šema s
\$200 na mesec, kot je Rev. Clark,
nam lahko pridiguje o starih me-
rilnih doktrinah, dokler se ljud-
stvu zljubi, da ga poslušá — ali
celo verjame.

Parnik Larehmont, ki se je ne-
davno potopil z dvesto osebami,
je bil — kot se poroča — stara
obrabljena škatlja, in je bil tudi
prepevadan za plovitbo. Sveča
lastniki tega parnika se niso zme-
nili za nevarnost, ki je izpostavl-
ljena potnikom, temveč bilo jim
je za nekaj več dolarjev profita.
Bog-profit je požrl dvesto človeš-
kih duš! In še so ljudje, ki ob
volitvah glasujejo za tega boga!

V New Yorku se nahaja katoli-
ška cerkev, ki je vredna milijon
dolarjev in lota, na katerej stoji,
se ceni na dva in pol milijona do-
larjev. In v tej cerkvi se slavi
božji sin Jezus, kateri ni imel to-
liko svojega prostora, da bi nanj
položil svojo glavo. Zdaj pa po-
mislite, ljudje božji, kje je krš-
čanstvo! V New Yorku se nahaja
na tisoče in tisoče siromašnih
mož, žen in otrok, kateri počasi u-
mirajo v raznih zaduhlih "shopih"

Moyer Haywood Pettibone
Zagovorniki ujetnikov Moyer
& cons. so stavili dne 6. t. m.
predlog, da naj sodnija od ob-
tožbe odstopi, ker se slučaj pri
zadnjem terminu ni obravnaval.
Predlog so odvetniki podprli z
dolgo vrsto formalnih zakonskih
določb.

Tek obravnave bomo samo ob
sebi umljivo pozorno zasledovali
in poročali vse važnejše stvari.

Fouček & Company.

Glavni zastopniki parobrodskih
društev. Pošiljajo denar v staro
domovino in sieer 100 kron za
\$20.40. — 586 S. Center Ave., vo-
gel 18. ceste, Chicago, Ill.

Lev Tolstoj: Moje verstvo.

Poslovenil Ivan Kaker.

(Nadaljevanje.)

VI.

Prepričan sem bil, da leži v tem ravno tako krivo razumevanje, kakor pri besedah "Ne sodite!" Čutil sem, da se, istotako kakor v onem pojasnili, tudi tukaj priprosto, važno in lahko izpolniljivo prikriva in omalovažuje. Kristus besed: "Idi in sprani se z njim" — ni mogel tako razumeti, kakor se umeva (namreč: "sprizjajni se z njim v mislih"). Mislil sem, da pove Kristus to, kar izraža z besedami preroka: "Ne zahtevam žrtev, marveč usmiljenje in ljubezen do ljudi. In zato, če se hočeš Bogu dopasti, domišli se pred svojo molitvijo, je-li kdo ná-Te jezen, in skušaj ga potem pregovoriti, da bo jezo opustil." — Samó beseda "brez vroka" zatemnila mi je jasni, priprosti pomen te misli. Ako bi se ista izpustila, bil bi smisel jasen. Toda vsi razlagalci in kanonski evangelij (to je cerkveno pojasnjeni evangelij) so bili proti mojemu nazoru. Če bi svoj nazor spremenil, potem bi mogel imeti poljubno tudi v ostalem svoje mnenje, in drugi tudi tako. Vse radi edine te besede. Če bi ne bilo te, bilo bi vse jasno. In skušal sem, to besedo "brez vroka" filologično (jezikoslovno) raztolmačiti tako, da ne bi škodovalo smislu celote. Odprem univerzalni leksikon in vidim, da pomenja ta, v grščini *elky* se glaseča beseda tudi "brez cilja", "brez pomisleka". V nekem drugem leksikonu sem našel isti pomen. V kontekstu našel sem jo na onem mestu le enkrat zapisano. V pisnih pa se nahaja pogostokrat, zlasti v pismu na Korinčane I. 15, 2 v ravno tem smislu, tako da je torej ni bilo možno drugače razložiti in ji dati kakega drugega pomena ter da se je moralo priznati, da je Kristus rekel: "Ne jezite se brez vroka!"

Toda jaz priznam, da bi pomenjalo zá-me odpoved in ločitev od evangelija, ako bi Kristus na tem mestu res rabil tako nejasne besede in stem dal možnost, na ta način jih umevati, da bi od njih ničesar več ne preostalo. Le eno in zadnje upanje sem še imel: se-li ta beseda "brez vroka" nahaja v vsih spisih? Odprl sem razne izdaje evangelijev, iskal sem pri Griesbachu, v katerem so vse te zabeležene, to je: kako, v katerih spisih in pri katerih očakih se ta izraz rabi — in v svoje veliko veselje našel sem na robu opazke, ki so se vse nanašale na besedo "brez vroka". Večina evangelijev in izrekov cerkvenih očakov sploh nima te besede, torej je večina istih mislij kakor jaz. Pogledal sem v najstarejši spis, v Teschendorfa, — one osodepolne besede ni; pogledam v prestavo Martina Luthra, ki bi mi najkrajšim potom lahko stvar razjasnila, — a tudi tukaj je ne najdem.

Ta beseda, ki Kristusovemu nauku oniči vso pomenljivost, bila je v nekatere izdaje svetega pisma v 5. stoletju nihotapljena, le v najboljši izdaji evangelijev ni prišla. Našel se je nekdo, ki je to besedo pritaknil, — in našli so se ljudje, ki so ta dostavek smatrali za dober in ga razlagali.

Kristus te grozne besede ni izgovoril, je izgovoriti ni mogel, — in oni prvi, jasni in priprosti smisel tega odstavka, ki je iznenadil mene in druge, je pravi.

Treba bi mi bilo le pravilno razumeti, da prepovedujejo Kristusove besede vsako jezo proti komursi-bodi, in potem bi tudi oni dve prepovedani besedi "racha" in "norec", ki sta me prej vznemirjali, dobili za-me drugačen pomen, kot pa prepoved, rabiti psovke. Čudna hebrejska beseda "racha", ki se ne dá prav prestaviti, pa mi je vse pojasnila. "Racha" pomenja pohojnega, uničenega človeka, ki nima več pravice živeti; človeka, ki se ne upošteva kot tak. Množina "rechim" stoji v knjigi sodnikov IX, 4, kjer ima pomen "zgrubljen". To-

rej rabo te besede Kristus prepoveduje. Raynotajo prepoveduje, reči komu besedo "norec", ki nas oprusti dolžnostij naprav našim bližnjim. Mi se jezimo in delamo ljudem hudo, in da bi se opravičili, imenujemo onega, nad katerim se jezimo, "izgubljenega" ali "blaznega", — in ti dve besedi Kristus prepoveduje.

Namesto temnih in najrazličnejšemu tolmačenju izpostavljenih izrazov v verzih 21—26, razodela se mi je priprosta, jasna in določna prva zapoved Kristusova:

"Živi miroljubno z vsemi ljudmi in smatraj svojo jezo proti njim kot neopravičeno; niti onega ne imej za zgrubljenega ali neumnega. In ne samo, da smatraš kot nepotrebno svojo jezo, tudi jeza svojega bližnjega proti Tebi naj bo v Tvojih očeh nepotrebna. In zato idi, predno moliš, k onemu, ki je ná-Te jezen, spravi se z njim in zatri svoje sovražno čuvstvo proti njemu. Potrudi se pravočasno, da zginejo s sveta vse sovražnosti med Teboj in Tvojim nasprotnikom; da ta sovražnostni čut ne postane v Tebi in v njem tako močan, da bi vajui uničil." —

Kmašu po tej prvi zapovedi postala mi je jasna tudi druga, ki se nekoliko nanaša tudi na staro postavo. V Matevžu V, 27—30 je rečeno: "Slišali ste, da se je starim reklo: Ne prejestuj! (Iss. XX, 14—28). Jaz pa vam pravim: "Kdor žensko s poželenjem le pogleda, ta je v svojem srcu zakon z ojo že prelomil. (29.) Če Ti pa Tvoje desno oko nagaja, iztrgaj ga in vrzi ga proč. Boljše je zá-Te, da se eden Tvojih udov uniči, kakor pa da bi bilo vrženo v pekel vse Tvoje telo. Ako Ti nagaja desna roka, odsekaj jo in vrzi jo proč. Boljše je zá-Te, da se eden Tvojih udov uniči, kakor pa da bi bilo vrženo v pekel vse Tvoje telo."

V Matevžu V, 31—32 je tudi rečeno: "Kdor se od svoje žene loči, naj ji da ločilno pismo. (V. Moze-sova knjiga XIV, 1). Jaz pa vam pravim: Kdor se od svoje žene loči (izvzet je zakonolom), ta je kriv, da prelomi zakon, — in kdor snubi ločeno, prelomi zakon."

To sem si razlagal tako: Človek ne sme niti na to misliti, da bi se združil s kako drugo, nego s to, s katero je združen, — in nikdar ne more, kakor stoji v postavi Moze-sovi, svoje žene s kako drugo zamenjati.

Kakor je nasvetovano v prvi zapovedi, da se naj jeza zažubi takoj v začetku, tako govori Kristus tudi tukaj, da izhaja vsa nemoralnost le iz tega, ker si mislijo žene in možje, da služijo drug drugemu le v zadovoljenje poželjivosti. Da se temu izogne, treba je vse odstraniti, kar poželjivost povzroča, vse zabraniti, kar jo vzbuja, in nikdar zapustiti žene, s katero smo enkrat združeni, ker se stem zopet povzročijo ločitev. Zapuščene žene zapeljujejo potem drugi možje in na ta način svet demoralizirajo.

Globoka močrost te postave me je iznenadila. Vse zlo med ljudmi, ki izhaja iz spolnega občevanja, je s to zapovedjo odstranjeno.

Listu v podporo.

Franc Cimerman 25c. — V Ely, Minn., nabrali na dan Matijevega godovanja; ker Elyjski policaj zapira po krivem postena dekleta v ječo 5c; ker jih je hodil župan v ječo "tolaziti" 10c; ker niso marale njegove "tolazbe" 5c; ker so ga potem v Duluth ogradili 5c; da bi še kaj več takih mestnih mož imeli 1c; da bi jo naš father Buh kmašu od-rinili (bisaga je polna!) 2c; da bi prišla na Ely kake fajm punce 2c; da bi se človek boljše počutil 1c; o, srečen prostorček tam za vasjo! 1c; da bi dobil pridne, lepo ženko 3c; zato ker sva tam za vasjo "dura-k" igrala 25c; ker sem ga "fest pitnil" 10c; zato ker smo v Ely pametni Slovenci 7c, za cerkvene odbornike 3c; ker je predlog na \$5 potrjen 7c; za obljubljeni podpis 3c; ker so se skesali 5c; me veselil 7c; ker niso vsi dali 1c; obljubili so pa 2c; ker se ne izplača 4c; je še čas 1c; ker se ustanavlja samostan 3c; ker nun ni potreba 2c; ker je

ponoči od svojega dekleta pobegnil 5c; ker je izvoljen, da bo peso rezal 5c; ker na sokolski veselici piva ni prodal 5c; se je močno jezil 5c — skupaj \$1,35.

Ker sem se udeležil teatra v cerkvi 10c; ker je bila mašina slabo zrihtana 5c; ker je g. Sojar obljubil, da bo za drugi večer mašino bolj sfiksalsal 4c; da bi nam še več takih zabav priredil 3c; ker je Sojar dober tolmač 8c; ker je večkrat molčal 8c; ker smo Slovenci v Chicagi na svojo cerkev ponosni 2c; ker se ne bojimo, da bi se turn pödrli 5c; ker je g. Sojar kričal, da so delavei boljše plačani nego farji 5c; ker father Sojar vedno le o S. N. P. J. v cerkvi govori 1c; ker je obljubil, da povabi o veliki noči v cerkev tudi društvo "Slavija" 5c; ker se je Sojar v Chicagi že napasel in preobjedel 4c — skupaj 60c. To svoto je nabral in nam jo izročil g. M. Kulavie. — Ig. Žnidaršič 50c, Jos. Pungerečič 25c.

Za Haywoodov obrambni sklad. so darovali sledeči sodrugi: Izkaz od zadnjega tedna: \$4,35. — Joe Kravanja 50c.

Sodruga Fr. Košič in Alojz Ajdič v Chicopee, Kans., nabrala svoto \$17,50. Darovali so: po \$1: John Aubelj, F. Jenko, John Pedel; John Lesjak 60c; po 50c: Alojz Ajdič, Frank Košič, John Štrukelj, Anton Šular, Jos. Štrukelj, Jos. Indihar, John Esih, Anton Rizner, Jak. Jenko; Matevž Aplotnik 30c; po 25c: Martin Marcen, Andrej Kohal, Martin Krusič, F. Gornajšek, John Hribar, Fr. Korbar, John Korbar, Luka Novak, Anton Morenc, John Balont, Anton Malis, Albin Bedenik, Ant. Lesjak, Leo Mliner, Bartol Gertl, Štef. Rogl, Fr. Jug, Jak. Delabbeta, Jak. Bedenik, Fr. Špajzer, Martin Oplotnik, Jos. Lesjak, Fr. Švajger, Mark. Špajzer, Wm. Demšer, F. Bogataj, Fr. Erzmožnik, Luka Aplotnik, Ant. Grablevič, Karl Lebar, C. Klenovšek, Mart. Erzmožnik, N. Zergovšek, Mat. Medved, Jak. Štrukelj, John Sušek; Fr. Lesjak 10c.

Valentin Potisek, La Salle, Ill., \$1. — A. Gnjezda, Buhl, Minn., 50c.

Sodr. Anton Stefančič v Sheboygan, Wis., poslal \$15,85. Darovali so: po 50c: Anton Stefančič, Fr. Kolenc, Viktor Kastelic, Viktor Kline, Karl Batista, Pavel Barbič, Fr. Androja, Jos. Prime, Anton Susa, Jos. Bendek, Fr. Škrebolje, Jos. Benigar, Anton Starič, Ana Golob, J. Francič; Fr. Starič 30c; po 15c: Jozefa Prime, Jos. Možina, Anton Mlinar, Alojz Kenig, Jos. Kosak, John Kotnik, Fr. Tratar, Janez Suharebec, Jos. Mašič, Jos. Stuker, Anton Golob, Miha Blonski, Franca Benič, Anton Širzl, Jos. Urbančič, Anton Borse, Ant. Walencič, Ant. Širzl, Ant. Starič, M. Bezeljak, Ant. Mihevc; neimenovan \$2.

Skupaj \$30,70. — Živel! darovalci!

Sodruga S. Kramaršič in John Brigant v Oglesby, Ill., nabrala in poslala svoto \$3,50. Darovali so: po 25c: Silvester Kramaršič, John Brigant, Aleks. Kue, Fr. Pirnat, John Bučar, Anton Terzinar, Fr. Župančič, John Franc, Louis Ambrožič. Po 20c: Fr. Rakarič. Po 15c: Fr. Ojster, John Jakše, John Smrekar. Po 10c: Ant. Rakarič, Rozalija Rakarič, Ant. Trnovec, John Jurman, Jos. Šenica, John Šenica.

Sodrugi, sezite po našem časopisju!

Slovenskim delavcem in pristašim socijalistične misli, kateri ste angleščine zmožni, priporočamo naslednje časopise:

"Chicago Daily Socialist", 163 Randolph & La Salle st. (Room 14), Chicago, Ill. Stane \$2 na leto.

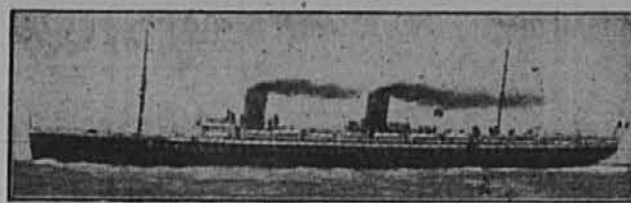
"Appeal to Reason", Girard, Kans. Stane 50c na leto.

"Miners Magazine", Pioneer Bldg. Denver, Colo. Organ organizacije W. F. of M. in stane \$1 na leto.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New Yerk v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
La Provence ..... 30.000 HP | La Lorraine ..... 22.000 HP
La Savoie ..... 22.000 HP | La Touraine ..... 15.000 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.
Pavi Sarič, agent na 216—17. cesta, St. Louis, Missouri.

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove
po
najnovejši modi in nizki cenil.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.,
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10.
ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Čemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pušiš jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Pozor!

Pozor!

Slovinci.

"Salon" z MODERNIM KEGLJISCEM

Sveže pivo v sodčkih in Luteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinjše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Hermanekove želodečne kapljice.

Najbolje sredstvo za vse želodečne neprilike, kokor nepre-izguba teka, slabokus v ustih, zabasanost in ščipanje. Vzeti jih je vsak dan trikrat, pred jedjo, in sicer v majni žličici za čaj s polovico kozarca vode. Cena 50c; po pošti 55c. Pošljite poštno znamke.

J. C. HEMANEK, lekarnik.

585 Centre Ave. Chicago.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
669 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Prvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki."Glas Svobode" izide vsaki petek
a velja za AMERIKO:za celo leto \$1.50
za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo leto .....kron 10
za pol leta .....kron 5Naslov za dopise in pošiljate je
'Glas Svobode'

669 Loomis St. CHICAGO, ILL.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y., 26. febr.

"Svoji k svojim!"

Oprosti mi, dragi čitatelj, da Te pobjlize seznanim danes z nekim gospodom, ki ima prav čudno, nenavadno ime, namreč: — "Svoji k svojim!" Ta gospod ima precej obširno podjetje, ima svoj list, ki se pa z gotovim namenom piše v slovenskem jeziku, — in ker list vedno in vedno poje pesmico: "Svoji k svojim", se je to ime prijelo končno tudi lastnika.

To bi bilo vse dobro in prav lepo, ako bi gospod ne imel nad seboj neke napake, neke lastnosti, ki nikakor ni v soglasju z reko "Svoji k svojim!" Kadar namreč kako slovensko društvo priredi svojo veselico in zabavo, prav gotovo se je ne bo udeležil g. "Svoji k svojim", — tudi če je izrecno povabljen.

Nedavno tega priredili smo tukajšni Slovenci igro. Povabili smo omenjenega gospoda ter mu odločili celo prvi sedež. Ali g. "Svoji k svojim" ni bilo; — dasiravno smo ga vsi pričakovali.

Če mu bo pa kako nemško društvo poslalo vabilo, tedaj bo gosp. "Svoji k svojim" precej pripravljen in se bo veselice zanesljivo udeležil, pa naj bo ob pustnem ali postnem času.

Za Slovence nima g. Sakser nikdar časa; vedno se bo izgovoril, da ga to ali ono zadržuje. Mogoče se slovenskih "kmetavzarjev" sramujete?! Če je temu tako, potem bi se dosledno morali sramovati tudi slovenskega groša! Ker se pa slovenskega groša prav nič ne brinite, po drugi strani pa Slovence prezirate, — kakošno ime potem zaslužite?

Toliko v boljše spoznavanje našega rodoljuba.

Nehinavski.

Leadville, Colo., 24. febr.

Vse se spreminja, vse napreduje in hrepeni po spoznanju in resnici, — le naše verno ljudstvo je še vedno tako zabito, kot je bilo pred sto in še več leti, ter pokorno caplja za svojimi božjimi namestniki. Kdor bi si drznil ziniti kako resnično o duhovnikih, isti je v očeh teh pobožnih kristjanov največji brezbožnež, ki je vreden, da se ga pobije kakor steklega psa na cesti. Dragi rojaki, to ni prava pot, ki vodi do napredka in resnične izobrazbe in stem do večje sreče. Resnici se ne sme nikdar ušes zapirati. Čemu bi se nam kakšna stvar prikrivala? Saj vendar nismo več šolski prglaveci! S prikrivanjem se vzgajajo hinavski, neodkritosrčni značaji, zavratni, škodoželjni ljudje, — in teh imamo, hvala bodi Bogu in našim duhovnikom, dosti!

Pa moj namen ni filozofirati, — pokazati Vam hočem danes le človeka, ki pravi, da ga je poslal med nas sam Bog, učiti resnico in pravico. A ta človek je na resnico in pravico pozabil, — v mislih mu je samo bisaga. In to je božji namestnik Rev. John Perše, župnik slovenske cerkve sv. Jožefa v Leadville, Colo. Ta božji namestnik je za svojo vero tako vnet, da je zatajil 5. cerkveno zapoved "Ne ob-

hajaj ženitve ob prepovedanih časih!"

Na kvaterno soboto je pridvela družal Italijanov do župnika, in Perše je brez obotavljanja izvršil poroko, ne gledé na cerkveno prepoved. Saj je vendar zaslužil pri tem lepo svotico dolarjev. Kadar se gre za denar, se pri naših ljubih črnosuknarjih vera neha. — In baš zato, ker je bil post, je ženin najel tri muzikante s harmonikami, in po mestu je bil potem tak spektakel, da so se vsi nad tem vzgledovali in menili, da imajo pred seboj obnorele ljudi. Tudi po slovenskih gostilnah so hodili in plesali.

To so torej tisti ljudje, ki "živijo po svoji" veri, to je tisto "dobro ljudstvo", katero božji namestniki blagoslovljajo!

Pred nekaj časom pa je umrl rev. Italijan in ni zapustil toliko, da bi se mogel pogreb plačati. Župnik ga ni hotel pokopati. In zakaj ne? — Denar in zopet denar!

Ta "dobrodušni" župnik si je nabral že toliko denarja, da se lahko za zabavo okrog vozi. Lansko leto je šel na "počitnice" v Montano in San Francisco in tam naš teško prishušeni denar zapraviljal. — In ti trpin, ki trdo dela leta in leta, ne zmores niti toliko, da bi se brez občutnejše škode peljal kam 20 milj daleč ali se od naporenega dela za par dni oddahnil ter si privoščil počitnice, katere so Ti gotovo bolj potrebne, nego spočitemu lenuluji v duhovski suknji. Pase lenobo, plavša ljudi in od Vaših žuljev živi! Lepo domovanje ste mu pripravili, plačujete mu hrano in vsak dan služi še lepe denarce, lahko in brez truda. In Vi se trudite, tihijate in stočete...

Toda Bog varuj, ga bi kdo čez duhovna kaj rekel!

Zato rajje molčim. Saj je že Kristus rekel, da pride čas, ko bodo slepci spregledali, gluhi slišali in mutasti začeli govoriti.

Coloradski puščavnik.

Ely, Minn., 26. febr.

Pred šestimi dnevi ponesrečil je rojak Franc Čimžar. Bil je uslužben okrog 4 leta v Engine House (strojnici) v Zinethu kot strojevodja (inženir). Ker ravno ni bilo nikogar, da bi namazal kolesovje, je to delo hotel sam opraviti. V naglici mu je pa spodletelo, da je padel in prišel v preveliko bližino s strojem, in stroj mu je prebil čelo. Čimžar je tako ležal na tleh kakih 20 minut v svoji krvi brez zavestnosti. Ljudje v jami so mu zvonjenjem dajali znamenje, a ker se ni nikdo oglasil, so šli gledat, in videli so nesrečo. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je po šestdnevnih hudih mukah izdihnil svojo blago dušo. Ravno na sv. Matije dan ob 3. zjutraj ga je poljubil angel smrti.

Franc Čimžar je bil še mlad človek, star 23 let, a za svoja leta je bil vsestransko nenavadno izobražen, zlasti v svoji stroki kot strojnik je bil tako spreten, da malo taci.

Ni se pa odlikoval le po svojem duhu, tudi dobrega, plemenitega srca je bil. Njegov oče, ki je umrl lansko zimo, je dolgo vrsto let bolehal in bil nesposoben za vsako delo. Družina je številna, otroci pa razim ponesrečenega Franceta vsi majhni. Družina bi morala živeti v največji bedi, če bi ne imela v sedaj pokojnem Franku Čimžarju svojega reditelja, ki je s svojim delom stariše, brate in sestre od svojega petnajstega leta naprej vzdrževal. In zdaj je njega in z njim vso družino zadel tak usodepoln udarec! V najlepših letih moral se je od sveta posloviti!

Z mirno vestjo lahko rečem, da so zakrivil njegovo smrt brezvestni, nenasitni kompanisti. Ako bi ti nastavili v strojnici še enega moža, da bi mazal kolesovje, ne bilo bi treba Čimžarju delati s tako naglico, ker je bil sam za vse. In baš ta hitrica je bila povod nesreči. Toda kaj se kapitalisti brigajo za človeško življenje! Saj imajo človeškega materiala v izobilici; njim je mar le denar in zopet denar!

Naš pokojni rojak ni bil pri nobenem slovenskem podpornem dru-

štvar; pač pa je bil član podporne organizacije Woodmen Lodge.

Za njim žaluje mati, štirje bratje in štiri sestre.

Franc Čerček.

Chicapee, Kans., 26. febr.

Čenjeni g. urednik, prosim, napisite teh par vrstic v našem delavskem glasilu "Glas Svobode": Malo nas je, tukaj slovenskih delavcev, a kar nas je, simpatiziramo z našimi brati po stanu in sodrugi po mišljenju: Moyerom, Haywoodom in Pettibonejem, katere je kapitalistično nasilje vrglo v ječo v Boise, Idaho. Kapitalist je naš sprotinik, in kar je danes storil s Haywoodom, stori lahko jutri z nami ne glede na vprašanje, smo krivi česa ali ne.

Iz sočutja do naših bratov v Idaho smo tudi nabrali in Vam poslali svotico \$17.50, ktera se naj vporabi za Haywoodov obrambni sklad. S pozdravom do vseh razrednozavednih slov. delavcev,

Frank Košič.

Cleveland, O., 24. febr.

Danes je bil tukaj shod Zvitusovih privržencev oziroma patentiranih nazadnjakov.

Dragi bravec, ko bi Ti videl te duševne reve, te zaostale, popolnoma podivjane ljudi, — prijel bi se za glavo in vzkliknil: "Je-li to mogoče? Je-li mogoče najti na svetu še večje kanaliže, nego so ti takozvani pobožni katoliki, ti versko fanatizirani ljudje!" Če prideš med divjake, gotovo boš našel več dostojnosti nego v tej katoliški družbi, ki jo ima Hribar na vrviči.

Hribar, ali se ne sramuješ svojega početja? Seveda Ti gledaš še s ponosom na to svojo zvesto četo podivjanih, neizrekljivo hudobnih, zavratnih, nevoščljivih in neskončno škodoželjnih ljudi, katere si si s svojim katoliškim delovanjem sam vzgojil! Noben pošten človek Te že ne pogleda več; vsi se Te izogibljejo kakor garjeve ovce. Tega se tudi zavedaš, in zato postajaš čedalje bolj nesramen in začel si se skrivati pred belim dnem, ker ljubiš temo.

Tvoji nezavedni pristaši, nahujškani po Tebi, vrgli in iztirali so s surovo silo iz zborovalne dvorane tistega rojaka, ki je hotel mirno in dostojno govoriti na javnem shodu. Ali se ne spominjaš, koliko je on prispeval za cerkev sv. Vida oziroma v Tvoj žep? Obžalujem pa, da se je imenovani rojak toliko zmotil in zašel na Vaš shod. Sicer pa, ako ste imeli pošten shod, moral bi biti pristop dovoljen slehernemu, in vsakdo naj bi smel govoriti neovirano, če se k besedi oglasi, naj bo prijatelj ali sovražnik. Resnične besede pa Vi ne prenesete.

To ste katoličani, ki se pridružate, kakor mešetar na krajnskem sejmu, kadar mu gre za kronco!

Popolnoma prav je imel oni rojak, ki je bil vržen z zborovanja, da je vzel svoje otroke iz Hribarjeve župnijske šole. Prosim vas, kaj se morejo dobrega naučiti otroci pri takem človeku, kot je Hribar? Zavedni očelje, ki imate otroke v njegovih šoli, le posnemajte onega; Vaši otroci Vam bodo enkrat hvaležni.

Hribar, kaj še čakaš? Ali nas ne misliš še zapustiti? Ali nimaš še dovolj denarja? Jaz na Tvojem mestu bi jo že davno odkuril, se oženil in mirno užival v kakem skritem kotičku sadove svojega "truda"! Clevelandski opazovalec.

Stoppville, Kans., 12. febr.

G. urednik, v št. 6 "Gl. Sv." ste omenili neke coprnje oziroma neke pobožne molitvice (!), ki so razširjene po Slovenskem. To me je spomnilo na resnično dogodbo, pri kateri sem bil sam udeležen in katero hočem tukaj spočeti rojakom v poduk in zabavo.

Pred več leti, ko sem bil še v stari domovini, pride mi v roke omenjeni-molitvi sorodna copernija. Na dotičnem pisanju, katero mi je dal neki rojak, je bilo zgoraj zapisanih nekaj velikih črk, namreč: T. H. K. B. R. in par drugih pri-

(Nadaljevanje na 5. strani.)

ROJAKI OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA NAS!

Ako mi naznanjamo po časopisih, da smo zmožni ozdraviti vse tajne bolezni mož in žensk, storimo to le zato in edino s tem namenom, da one osebe, ki imajo bolezen, katero mi z največjo izurjenostjo in spretnostjo ozdravimo, lahko vedo kam naj gredo, da bodo ozdravile. Mi vabimo rojake k nam, in resno želimo pomagati našim bolnim rojakom. Že nad 25 let smo zdravili vse tajne bolezni mož. Celo življenje smo zdravili bolezni in lahko s ponosom rečemo, da ni bolezni, da bi jo mi ne ozdravili. Mi trdimo, da lahko ozdravimo vse tajne bolezni mož in žensk, kajti to so edine bolezni, katere mi zdravimo.

Naš zavod je najstarejši kar jih je v Zdr. državah. Mi smo dovršili višje šole v Evropi in pride mo iz Vaših krajev. T raj rojaki, ako imate kako bolezen izmed onih katere so imenovane spodaj, ne pomišljajte niti trenutek, temveč obrnite se takoj do nas, in razložite nam v vašem materinem jeziku svoje bolečine in nadloge. Mi vam bodemo pomagali v najkrajšem času. Bodite previdni! Oglasite se pri nas, predno se obrnete do kakega drugega zdravnika.

Zastrupljenje krvi, krč, božjastnost, slaboumnost, zguba moških moči, vse bolezni v želodcu in na jetrih, bolezni v hrbtu in sploh vse tajne bolezni pri moških in ženskah. Preiščemo zastoj in damo tudi nasvete brezplačno.

Uradne ure od 9—5 ob delavnikih, 7—9 pvečer vsak dan. Ob nedeljah od 10—2.

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

DR. DRILL, slovenski zdravnik, s katerim se lahko pogovorite.

703 Penn Ave., 2 nadstropje,
Pittsburg, Pa.

Ako se ne morete oglašiti osebno pri nas, pišite nam. Mi vas tudi lahko pisмено ozdravimo. Opišite vaše bolezni v vašem materinem jeziku; pristavite tudi, kako dolgo ste bolni in koliko ste stari ter naredite pismu naslov:

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

703 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

Slovenec in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

Slika predložuje zlato damsko uro (Gold filled.) JAMCI SE ZA 20 LET.

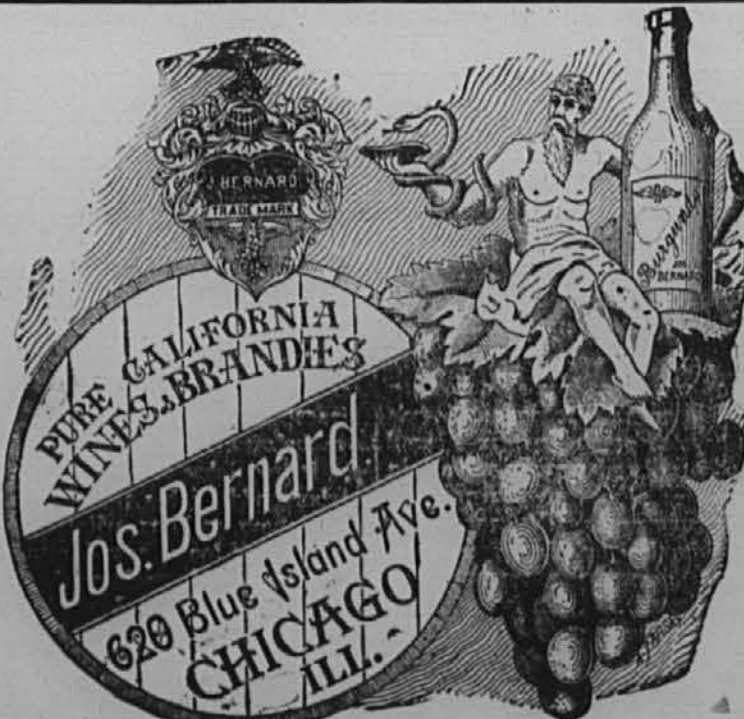
V naravni velikosti slike.

Kolesovje je najboljši ameriški izdelek — Elgin ali Waltham. Te vrste ura stane le \$14.00

V obilo naročbo se priporoča vsem Slo-
venecem in Hrvatom dobro znani

Jacob Stonich,

72 E. Madison St.
Chicago, Ill.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljico. Vsi dobro došli!

VESTI IZ STARE DOMOVINE IN iz jugoslovanskih pokrajin.

Povišana kazen.

Pri zadnjem porotnem zasedanju v Gorici je bil sodni kancelist Evgen Juch zaradi uradne ponoverbe obsojen v enoletno ječo. Juch se je pritožil, a višja inštanca mu je zvišala kazen na 3 leta.

Pri porotnem sodišču v Trstu se je izvršila obravnava proti 42-letnemu grajščaku Silviju Donatiju iz Južne Tirolske, ki je obdolžen, da je umoril svojega brata Jos. Donatija. Pri porotni obravnavi v Tridentu je bil obsojen v 6-letno ječo, a najvišji sodni dvor je razsodbo razveljavil ter delegiral za novo obravnavo tržaško poroto, ki je izrekla, da je Donati kot epileptik (božjasten človek) izvršil umor v duševni nezavednosti ter ga vsled tega popolnoma oprostila.

Pohoten stavec.

Mestna policija ljubljanska je dobila od orožništva brzobjavno in pismeno obvestilo, da se hoče 60-letni Ivan Hočevar iz Ambrusu pri Žužembérku izseliti v Ameriko in se stem izogniti kazenski preiskavi radi hudodelstva krvosramnosti s svojo lastno hčerjo. Hočevar je bil res v Ljubljani izsleden in aretovan ter so ga potem oddali novomeškemu okrožnemu sodišču. Imenovani je hotel odpotovati z ameriškim potnim listom, glasečim se na ime Ivana Rusa, a zvišala ga ni rešila.

Vlak je povozil

10letnega mutastega kočarjevega sina Jožefa Kristana iz Potokov na Gorenjskem, ko je šel neko nedeljo v Koroško Belo v cerkev. Stroj mu je glavo tako zmečkal in zdrobil, da so posamezni kosi ležali po progih. Bil je v trenutku mrtev.

Dva otroka zgorela.

Na Opčinah pri Trstu sta zgorela dva otroka neke Sare Pintje iz Ogerskega, ki je živela tam z nekim železničarjem. Šla je od doma, in ko je prišla nazaj, je bila hiša v ognju in našla otroka mrtva. Ženo so zaprli.

Ženo je umoril

v Trstu 39letni čevljar Anzel Grassi, ker je imela ljubavno razmerje z brivcem Josipom Monacom. Zadal ji je več ran s čevljarškim krivcem. Pred porotniki pa je bil oproščen vsake krivde in kazni.

Sprava med Čehi in Nemci.

Glasilo češkega ministra Dr. Pacáka pravi, da je nujno potrebno, da se narodnostni prepri na Češkem poravnata. Zaradi tega bi bilo za oba dela nujno potrebno, da se zopet začne pravna pogajanja. Najpriljubnejše mesto za to je deželni zbor. Minister Pacák napoveduje, da bo v bodočem deželnozbornem zasedanju imel velik govor o sporazumljenju.

Šolske zdravnike

uvadejo bajé v Avstriji. Šolski zdravniki bodo morali nadzirati zdravstveno stanje šolske mladine in jo opozarjati na možne nevarnosti. V ta namen bodo morali pregledovati mladino v šoli in ukreniti, kar je potrebno. Šolski zdravnik bo dolžan preiskati začetkom šolskega leta vse otroke in določiti, kateri naj se oprosti n. pr. tečevadbe, petja, ročnih del itd. Med letom bo moral večkrat obiskati šolo in ob nenavadnih nesrečah priskočiti takoj na pomoč. Za te posle se mu odklaže 40 K za vsak razred; ker je v Avstriji okrog 60.000 razredov, bo stala ta nova naprava približno 2.400.000 K.

Rekomandirana pisma

iz Amerike in drugod je odpiral v Pragi poštni pomožni sluga Veger in jema iz njih papirnat denar. Ukradene bankovce mu je menjaval neki postrešček. Zaprl so oba.

Smrten padec.

Gozdarjeva žena Franciška Kogoj iz Moravč je padla v neko jamo tri metre globoko in si pri tem tako pretresla možgane, da je drugi dan umrla.

Plazovi.

Pri Gornjem Tiliachu na Tirolskem se je udril velik plaz, ki je po-

lomil vse polno mladega drevja, neko kočjo odnesel, železniško progo pa zasul. Čez par dni pa je v nekem drugem kraju odnesel popolnoma dve kmetiji. Deset ljudi je izgubilo življenje. Uničenih je 44 glav živine. Škoda se čeni nad 200.000 K.

Podkupljivo časopisje.

Policija je zaprla v Budimpešti uradnika državnega računskega dvora, Hajdu, ki je obdolžen, da je ukradel razne tajne spise ter jih izročil poslancu Zoltanu Lengyelu, ki jih je dal fotografirati. Hajdu je priznal. Spisi se bajé nanašajo na svote, s katerimi je Fejervaryjevo ministerstvo časopise podkupovalo.

Državnozborske kandidature.

Jugoslovanska socijalna demokracija je postavila za prihodnje državnozbornske volitve 10 svojih kandidatov v raznih krajih slovenskih dežel, in sicer na Kranjskem štiri (med temi tudi pisatelja sodruga Ivana Cankarja), na Štajerskem dva, na Goriškem dva, v Trstu enega in na Koroškem tudi enega. Dosedaj ni imela slovenska socijalistična stranka nobenega svojega poslance v državnem zboru na Dunaju, a pri sedaj obstoječih razmerah na Slovenskem je prav lahko mogoče, da prodrejo socijalisti z več svojimi kandidati.

Štrajk v Trstu.

Nakladalci tržaških lesnih trgovcev so stópili v štrajk, ker jim delodajalci nočejo zvišati plače od 4 na 5 K na dan. Štrajka jih okoli 300.

Prepovedan ples.

"Hrvatski Sokol" v Makarski v Dalmaciji je nameraval v svojih društvenih prostorih prirediti svojo običajno predstavo veselico. Veselica se je prijavila pristojni oblasti, nato je pa okrajno glavarstvo zahtevalo, da se morata v sokolski dvorani odstraniti napisa: "Slovanstvo naj vlada, sovrage naj pada!" in "Svoboda in smrt!" ter je tudi dala ta dva napisa sneti s pomočjo orožništva. Odbor "Sokola" je odločno protestiral proti temu nasilstvu, a dosegel s tem protestom ni ničesar, pač pa je glavarstvo kot odgovor na ta protest, — prepovedalo sokolsko veselico. Razumljivo je, da je ta prepoved vse kroge silno razburila. Vsled tega je prišlo zvečer do večjih demonstracij pred okrajnim glavarstvom. Končno je dal glavar ljudstvo razgnati po orožnikih. Ti dogodki kažejo, da je v zadnjem času zapilal v Avstriji oster veter proti slovenskim narodnim težnjam in proti pojavom svobode. Naj le sejejo veter, — želi bodo pa vihar!

Nesreča na železnici.

V Prvačini na progah južne železnice je povozil vlak železniškega uslužbenca Dijakonoviča. Odtrgalo mu je obe nogi in ga tudi drugodi po telesu močno poškodovalo. Nesrečnik je kmalu umrl. Mrtvo truplo so prepeljali v Gorico. Dijakonovič, ki je bil doma nekeje od ruske meje, je bil sprevidnik pri tovornih vlakih in se je šele par dni pred nesrečo oženil.

Promocija.

Na Petrograjskem vskočilišču je bila promovirana za doktorico vsega zdravilstva gđe. Eleonora Jenko iz Ljubljane, hči tamkajšnega zdravnika dra. Ludovika Jenka. To je menda prva Slovenka, ki je postala zdravnica.

Rojakom naznanje.

Častiti gospod Collins M. I.!

Vaša zdravila sem prejel vse pošteno in sem jih precej pričel nucat, pa so mi tudi precej pomagala. Sedaj sem popolnoma zdrav. Vaša zdravila so res fajn, zato Vas ne bom nikoli pozabil in se Vam lepo zahvaljujem ter Vas bom hvalil, dokler bom živ.

Vaš prijatelj

Frank Tekavec,
746 Haughy Str.,
Indianapolis, Ind.

Kaj obljubuje Edison svetu?

"Našel sem kovino, katero sem iskal, in problem je rešen" — je proglasil slavni izumitelj. Edison obiskovalcu svojega laboratorija J. H. Adamsu, ki poroča o obisku v "World Mag". — "Leta vztrajnega učenja, a teškega dela in mnogo denarja sem izdal, ali sedaj se je pokazal sad vseh teh naporov. S pomočjo kobalta (neke vrste kovina) sem napravil kovinsko zmes, ki popolnoma izpremeni izdelovanje električnih akumulatorjev baterij. Za nove baterije se stavi že tovarna, kateri bode ležeče na tem, da jih izdeka tisoč na dan." — Edison si obeta od svojega izuma popolni prevrat na polju prometnih sredstev.

Stem popolnoma zastarajo današnji avtomobili in lokomotive, in konji izginejo z ulic velikih mest. "Nič se si ne more predstavljati" — je pravil Edison — "kako ogromno število poskusov sem moral napraviti, predno sem došel k uspehu; sedaj sem pa zelo zadovoljen, in prihodnje pomlad bode možno opremiti električne avtomobile z novimi baterijami. Moja nova sestava, v kateri sem k železu in niklu pridal novega vodnika, se nerazumno odlikuje od stare svinčene baterije. Stara je tehtala 100 liber in je postala še ne v dveh letih neporabna; nova pa bode pri teži 30 liber jednako delo tri do šestkrat tako dolgo vzdržala. Ne pretaka se, kakor baterija z žvepleno kislino in ne proizvede škodljivih plinov, kakor ta. Šlo se mi je za to, sestaviti baterijo, katera dela ceneje kakor konjska sila in je zato vseobče pristopna. Električni avtomobil ima tudi to prednost, da vozi brez ropota in tresenja in vsakdo se ga nauči obvladati popolnoma v nekaj minutah, dočim more voditi avtomobil na gazolin ali paro le nekoliko že izkušen človek."

Ali ne samo baterijo, tudi nov stavbeni material je izumil Edison in za bodočnost stavi vanj velike nade. Sezidal je v Stewartville v New Jersey tovarno, katera izdeluje na dan 10.000 ton najfinejšega hidravličnega portlandskega cementa. To je stavbeni material bodočnosti; nadomestuje kamen, a je mnogo cenejši kakor vsak drug material. Ta cement, zmešan s kremenom, peskom in vodo, daje malto, katera klabuje, ko se strdi, tudi učinka dinamita. Ko bi bile hiše v San Franciscu pred potresom postavljene iz tega materiala, bi jih stalo danes še devet desetlin. Mislim izgotoviti za ne ravno veliko hišo popolnoma prenesljivo formo, katero bi pa moral izdelati izborni arhitekt. Ta forma bi se potem postavila, in čez eden ali dva dni bi se mogla do nje naliti in stlačiti malta. Za teden dni bi jo bilo treba samo odstraniti, in popolno kamnita hiša bi stala tu z vsem potrebnim, tudi z ognjiščem in dimnikom, tako da bi jo bilo treba samo ometati in okrasiti, napraviti v okna šipe, natakni vrata in postaviti pohištvo. Take hiše bi bile pripravne posebno za delavce blizu velikih tovarn. Bile bi po zimi toplejše, poleti hladnejše in mnogo cenejše kakor navadne hiše in bi ustrajale najmanj sto let".

Poskuse z radijem, ki so imeli dobre uspehe, je Edison na prošnjo svoje soproge opustil, ker so zboleli nekateri njegovi delavci po uplivanju te nevarne snovi.

Končno je Edison svojemu obiskovalcu povedal presenetljivo novico: "Ko bodo vsi izumi, na katerih sedaj delam, dokončani, mislim opustiti delo na obrtnih problemih in se posvetiti popolnoma proučevanju naravnih skrivnosti, bistvu električne snovi, razvoju rastlinskega življenja, pa tudi tajni pojav posebno neozdravljivih boleznij — zlasti raka —: to vse me zelo zanima, in če sem dal ljudstvu fonograf, baterijo in nov stavbeni material, kar mi ima napraviti življenje lažje in ugodnejše, mislim, da se lahko posvetim popolnoma ljubezni in privlačnosti do omenjenih ved. — (Slov. Tehnik.)

Za Gregorčičev spomenik.

Izkaz v št. 6 "Gl. Sv." \$41.15.
Izkaz v št. 9 "Gl. Sv." \$2.90.
Nadalje je poslal iz Calumeta, Mich., g. Lev Junko znesek \$12.25, katere so darovali: dramatično društvo "Slovenija" iz blagajne \$5.00; posamezni udje posebej pa: Lev Junko 50c, Jos. Verščaj 50c, Peter Lackner 52c, Martin Verderbar 51c, Jos. Jerman 50c, Fr. Jauh 50c, Fr. Scheringer 50c, Ivan Zalec 29c, Ivan Plavec 33c, Jos. Schweiger 25c, Jos. Klemenc 25c, Pavel Zalec 25c, Anton Sterk 25c, Stefan Vertin 25c, Jernej Muka-vec 25c, Mat. J. Vertin 25c, Ivan Kure 25c, Ivan Grahek 20c, Ivan Agnič 10c; podporni udje: Jos. Sunič 50c, Ivan Gazvoda 10c, Fr. Vidervol 10c, Jakob Cimerman 10c.
Skupaj do danes \$56.30.

ROJAKI, NAROČUJTE SI "GLAS SVOBODE."

NAJEMNIK & VANA, IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Edward Pauch

—gostilničar—
663 Blue Island Avenue
CHICAGO, ILL.

MATIJA ERKLAVEC.

— 624 So. Centre Ave. —
Edini slovenski krojač v Chicagu naznanja slav. občinstvu, da ima sedaj veliko zalogo vsakovrstnega blaga v izdelovanje novih oblek kakor tudi v popravilo starih vse po zmerno nizkih cenah
CHICAGO, ILL.

MOČNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavljali, kako po ceni se blago dobi. Ali se spominjate, kako slabo blago ste dobili in si sami sebi rekli: "Nikoli več tam ničesar ne kupim". Večina nas ima tako skušnjo, in če je vi niste imeli, štejte se srečnim. Mnogokrat vidite take predmete oznamovane in tako lepo popisane, da se vam priljubijo in si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete, da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisano. To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po glasih. Nekateri prodajalne trde, da cena tega ali onega predmeta je za polovico znižana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo vé, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli eksistirati. Naša trgovina obstoji vže 15 do 20 let in todokazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite k nam in si ogledajte blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, slavnikov, klobukov, letne spodnje obleke itd.
Pridite in ogledajte si naše vzorce za možke obleke.

Največja slovanska tvrdka

Emil Bachman,

580 So. Centre Ave.
— Chicago, Ill. —

Se priporočam vsem slovanskim društvom za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in drugih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin.

Pišite v svojem jeziku po vzorce ali vzorčno kjižico.

CHICAGO, ILL.

POZOR. POZOR.

Hripavost.
Teško dihanje.
Bolno grlo.
Bolesti v prsih.
Bolečine v boku.
Bolečine na ledvicah.
Grenko grlo.

Hud kašelj
vsled prehlajanja.
Izguba slasti. Draženje k stanemu pljučju.
v njem. Naraščujoca izguba na teži in na telesni moči.

Ako se pojavi pri Vas kateri od teh znakov na slabih ali bolnih pljučih, pazite dobro iz začetne neutege ma je mati

SEVEROV BALZAM ZA PLJUČA

Ta dragocen lek je pripravljen iz najčistejših prvih, imajočih nehroj zdravilnih svojstev. Ozdravi vse bolezni na pljučih, prepreči bolesi, obnovi zdravje ter moč. Cena 25c in 50c

Severov

Življenski balzam.

ZOPER
Zabasanosti.
Splošne slabosti.
Pospešuje tek.
Pomaga v vsakem slučaju.
Cena 75c.

ZOPER
Za žene slabega
sostava.
Za stare in slabe ljudi
Za rekonvalescente
Pomaga v vsakem slučaju.

Severov

Zdravilo za obisti jetra

PROTI
bolečinam v hrbtu;
bolečinam v mehurju;
komeu v mehurju;
oveneli koži;
neprebavnosti;
Cena 75c in \$1.25

PROTI
Vnetje slezne in jetrne mrne.
Proti težavnemu puščanju v mehurju.
Cena 75c in \$1.25

Prodaja se v vseh lekarnah. Zdravniški na svet pošljemo na zahtevo vsakemu zastoj

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Jakob Dudenhofer

VINOTRZEC

339 Grove Street, Milwaukee, Wisconsin.

Priporoča vsem slovenskim salonom svoja izvrstna vina in likerje. Ima v zalogi tudi importirana vina likerje, kakor tudi lastnega pridelka.

P. J. DEDRICH je pooblaščen sprejemati naročila in denar.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz češkega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER | MAGNET | GRANAT

Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštnim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1,00 naprej.

Pišite po navodila na
SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278-92nd Street

Chicago, Ill.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače - "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena. Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC
617 S. Centre Ave. blizu 19
ulice CHICAGO, ILL.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.
Ima lepo urejeno za zabave in dvorane za zborovanjaz
TELEFON CANAL 7041

Zapomnite si.

Ves denar, ki ga vložite v naš zavod tam 12. januarja, obrestuje se od 1. t. m.

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

652 Blue Island Ave.
Uradne ure od 9. predpol. do 4. popl. ob sobotah do 8 ure zvečer.

Varstveni zaklond presega že pol milijona dolarjev.

Ustanovljena 1890.

RAZNO.

Ruska vlada
izdaja o volitvah za durno poročila, katerim se vidi na prvi pogled, da so zlagana. Naredila bi rada utis, da zmaga vlada. V resnici pa je izmed doslej voljenih volilnih mož že velika večina opozicijska. Med njimi je mnogo socialnih demokratov in socialnih revolucionarjev. V Moskvi so izvoljeni sami opozicijski, ravnotako v Odesi in Petrogradu. V nekaterih krajih je vlada razveljavila opozicijske volitve, a kmetje so si pri drugi volitvi zopet izvolili svoje kandidate.

Lakota na Ruskem.

Grof Peter Tolstoj piše tozadevno: "Obiskal sem več krajev, kjer je lakota. Obiskal sem več vasij in na tisoče družin. In povsod sem našel najhujše gorje in uboštvo, ki se ne da popisati. Videl sem nage ljudi, ki so se tresli mrazu v nezakurjenih bajtah, gladne ljudi brez kosčka kruha in brez upanja na skrajšno od pomoč. Videl sem vsled gladi zabuljene obraze in slišal stokanje in zmešano govorjenje na vročinski bolezni obolelih. To je šele začetek, pričakovati se je hujšega."

Čuditi se je le, da obupan ruski narod še ni planil nad carjevo vlado kot sestradani volkovi in napravil silovitega konca zločinskemu gospodarstvu carjevega samodrštva.

Kaj je vera?

Vera je priklenjena misel. Vernik ima oči, pa ne sme videti. Ima ušesa, pa ne sme slišati. Ima možgane, pa ne sme misliti. Le nekaj sme in mora —: svojega dušnega pastirja smatrati za Kristusovega namestnika, v vsem se mu zaupati in se od njega pustiti voditi. Drugače je brezbožnež! Laž in človeško zmotno proslavlja vernik kot resnico in pravico.

Obsojene nune.

Pred sodnijo v Santa Maria Capua Vetere v Italiji sta bili obsojeni nuni Giovannina Bellaroba in Vincenzina Zampelli, in sicer prva na 5 let, druga na 2 leti v ječo, ker sta neusmiljeno mučili dve siroti, izročeni jima v oskrbo. — To je menda tista krščanska usmiljenost, katero duhovniki vedno nosijo na jeziku!

Radí detomora obsojen duhovnik.

V Parizu je bil obsojen pred potnim sodiščem duhovnik Cassan v zletno ječo, ker je zakopal novorojenčka, katerega je povila v farovžu 18letna Avgustina Lange. Zakopal ga je na fajovškem vrtu.

Poljedelski pouk v vojašnicah.

se je uvedel v Italiji. Uvažuje se namreč, da se vojaki za časa službovanja popolnoma odtujijo kmetijstvu in pridejo po končani službi nazaj pozabivši na svoj stan. S poljedelskimi predavanji, ki jih imajo vsak teden po par ur strokovnjaki, se jih vzdržuje v misli na svoj pravi poklic ter se jim, akoravno vojaška razposajenost s tem ni prav zadovoljna, znanje širi. Uspeli takega poljedelskega pouka so izvrstni. Tudi v Avstriji se od domobranskega ministerstva obeta nekaj sličnega.

Obletnica Giordana Bruno.

Dne 17. februarja je vsa Italija praznovala 407letnico, kar je papeška maščevalnost dala sežgati na grmadi Giordana Bruno. V vseh večjih mestih so bile impozantne protiklerikalne manifestacije. Slovenskega obhoda v Rimu se je udeležilo na tisoče in tisoče ljudi z 200 zastavami. Pred spomenikom Giordana Bruno je bila burna demonstracija proti papežu.

Tiskovna svoboda na Bolgarskem.

Proti knezu Ferdinandu je jelo na Bolgarskem silno vreti in ni izkjučeno, da ne bo več dolgo bolgarski knez. Knez se skuša obdržati na površju samo še z nasilnimi sredstvi in se poslužuje v to svoje vlade, ki se mu slepo pokori v vsem, karkoli zaukaže. Nedavno tega je vlada predložila sobranju (parlamentu) nov zakon, po katerem se kruto kaznuje razžaljenje kneza.

Zakon je večina sprejela in je stopil takoj v veljavo. Pretekli teden pa sta se sedela dva bolgarska urednika na zatožni klopi radi "razžaljenja veličanstva". Eden je bil obsojen na 11letno ječo in denarno globo 2,000 levov, drugi pa v zletno ječo in denarno globo 5000 levov. Takšno zatiranje tiskovne svobode pa bo imelo ravno nasproten učinek.

Švedski kralj Oskar

je najbolj demokratski evropski vladar. Govori in piše popolnoma dovršeno sedem ali osem jezikov. Zda se uči tudi kitajščine in dopisuje v tem jeziku s kitajskim cesarjem. Z ljudmi je zelo ljubezljiv, kar dokazuje mnogo slučajev. — Nekoč je sedel v neki kavarni, kjer so se nekateri navduševali za republiko. Ko je videl eden od njih kralja, da ni za to navdušen, ga je uprašal po vzroku. (Kralja seveda ni poznal.) Kralj je nato odgovoril: "Prvi razlog, da nisem navdušen za republiko, je ta, da sem jaz švedski kralj."

S pasjimi bičem tepeni poslanec.

Srbski poslanec Marinković, ki je v svojem listu "Pravda" nedavno prinesel notico, da so na dvoru dobili zibečko ter namaval pri tem na princezino Jeleno, je bil napaden od dveh častnikov pred skupščino s pasjimi biči. Ker so poslancu prihiteli na pomoč tovariši, sta častnika potegnili sablje ter začela tudi streljati iz revolverjev. Pri tem je bil poslanec Georgjevič nevarno ranjen.

Prijeti anarhisti.

V Berlinu so aretirali tri anarhiste. V njihovem stanovanju so dobili 15000 knjizic, pisanih proti armadi. Knjizice so imele na pročelju pruski grb in opazko: "Založilo prusko vojno ministerstvo."

NAZNANILO.

Društvo "Slavija" S. N. P. J. štva 1 v Chicagi znižalo je pristopnino na \$1. Ker velja ta določba le začasno, nudi se vsem, ki še niso pri nobenem društvu ali ki želijo postati član tega tako lepo se razcvitajočega društva, — ugodna prilika za cenen pristop. Število članov društva "Slavije" se baš v zadnjem času rapidno množi, in gotovo si mora vsak Slovenec šteti v ponos, da je tuk teka tako močnega društva. Vsakdo, ki je bil že enkrat bojan, ve, kaj je bolniška podpora. In nesreča rikdar ne miruje. Saj vendar dan na dan čitamo po časnikih o rojakih, ki so ponesrečili, a žal niso bili pri nobenem društvu. Kako prav pride v takih slučajih podpora ali usmrtnina!

Zato, rojaki, ne odlašajte s pristopom; združite se z brati, ki Vas bodo z odkritosrčnim veseljem sprejeli v svojo sredo, ne gledé na politično ali versko prepričanje.

zapisnikar.
Mat. Kure,

Ali stanuješ v tujej hiši?

Kedaj se boš spametoval? Jaz ti dokazem, da Ti za denar, kar si ga izplačal 10 let za rent, lahko nabavim hišo v lepem kraju:

Oak Parku.

Kupi loto tamkaj, in ako bočeš potem hišo, jaz ti jo postavim.
Cene lot: \$250, \$325, \$350, \$400, \$700.

Čez te lote gre elevator, in v 15 minutah si lahko pri City Hall v Chicagi.

Pridi in poglej mojo ponudbo; gotovo ne boš obžaloval. Saj ne zamudiš več, kakor eno uro in 5 centov te stane vožnja. Ali mi pa piši, kje stanuješ in jaz pridem k tebi na dom.

J. A. JOHNSON, lastnik,

Frank Gram pooblaščen agent.

184 La Salle st. (soba 1104),
Poslovne ure vsak dan avčer od 6. do 8. pri
Fr. Mladicu, 587 S. Centre Ave.
Chicago, Ill.

Ne zamudi prilike!

Vsak slovenski delavec mora čitati "Glas Svobode"! Sodrug, širite ga!

Zakaj?

Predsednik Roosevelt je dal po delavskem komisarju Carroll D. Wrightu preiskati boje in nemire med delavci in delodajalci v državi Colorado. Wright je svojo nalogo dobro izvršil in njegovo poročilo do predsednika obseza med drugim tudi dolgo vrsto nezakonitih činov in hudodelstev, katere je izvršila znana Mine Owners' Ass'n. V poročilu so navedeni veliki kapitalistični zločini.

Zakaj pa to poročilo ni prišlo na dan? Zakaj so molčali o tem kapitalistični listi? Zakaj so vse skupaj potlačili?

Odgovor je lahek. Wrightovo poročilo ne ugaja plutokratom. Kapitalistični zločini ne smejo na dan. O, ko bi rudarji uprizorili kako korupejjo, potem seveda imajo republikanski listi polne strani o tem. Kar je pa "domačega", to ostane za kulisami. Zato se ne smemo čuditi, zakaj je Wrightovo poročilo kot "special report" o zločinih Mine Owners' Association zaspalo v delavskem biroju v Washingtonu.

Velikanski stroji.

Svet ustvarja dan za dnevom vedno večje stroje in učinek teh strojev je naravnost gorostasen. Z začudenjem opazujemo te stroje, kako lepo in redno jih gonijo le jedna mehanična moč. Ako pa le en majhen vijak ni v redu, ustavi se naenkrat ves gigantni stroj in čaka, da ga spretna roka zopet popravi ter pošle v tir. Ali ste kedaj opazovali važen stroj svojega telesa? Kako imenitno ta deluje! Toda glej, želodec je prenehal z delom in ves organizem se mora ustaviti. Najhitrejšje in edino sredstvo pognati ta stroj v prejšnji tir je: Trinerjevo zdravilno grenko vino. Ono deluje direktno na želodec in prebavni sistem. Kadarkoli izgubite tek, se počutite slabega, imate nečist jezik, dobite blede obličje in kalne oči — Trinerjevo zdravilno grenko vino Vam to odpravi.

Dobiva se v lekarnah ali pa pri Jos. Triner, 709 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

CENIK

knjig, ki se dobivajo v zalogi "Glas Svobode":

Mali vitez I., II. in III. del	3.50c
Kralj Matjaš	50c
Preko morja	40c
Opatov praporček	35c
Elizabeta angleška kraljica	20c
Jama nad Dobrušo	20c
Vrtomirov prstan	20c
Eno leto med Indijanci	20c
Erazem Predjamski	20c
May Eri	20c
Tjun Ling	20c
Strelec	25c
Naselnikova hči	20c
Pod turškim jarmom	20c
Fran baron Trenk	20c
Poslednji Mehikanec	25c
Na preriji	25c
Naseljenci	25c
Stezjosledec	25c
Za kruhom	20c
Krištof Kolumb	40c
J. Pagliaruzzi, zbrani spisi, 2 zvezka	\$ 60
Na razstanku	1.00
Kirdžali, roman	1.80
Govekar: O te ženske! — črtice	1.00
Zofka Kveder: Odsevi	1.00
Marco Visconti — zgodovinski roman	1.20
Islandski ribič	60c
Sienkiewicz: "Brez dogme" — znamenit roman	1.50
Grof Monte Christo v 4 delih	2.00
Cankar: Knjiga za lahkomišelnice ljudi	1.25
Zofka Kveder: Iz naših krajev	1.25
Koristka	40c
Moje ječe	35c
Gozdovnik	50c
Beneški trgovec	40c
Janko Kersnik: Zbrani spisi, 8 zvezkov, krasni romani in novele, zvezek po	1.25
Kneipp: Domači zdravnik	

(priporočljivo)	60c
Marija hči polkova	20c
Viljem baron Tegethoff	30c
Avstrijski junaki	75c
Venec slovenskih povestij, zvezek IV., VIII. in IX., vsak po	60c
Za srečo, — povest	50c
Amerika	20c
Spisi Andrejčetočnega Jožeta, — trije zvezki, vsak zvezek je celoten in sam za-se ter obseza vsak par krajših, mičnih pripovedk; zvezek po	20c
Beatni dnevniki	30c
Koliščine in stepe	20c
General Lavdon	30c

Knjige pošiljamo poštne prosto.

Kdor želi imeti eno tih knjig, naj nam poštne potom pošlje naročnino.

Pozor, sodrugi!

Kakor vsi drugi socialistični listi, opravičen je tudi "Glas Svobode" pobirati darove za Haywoodov obrambni sklad (Haywood defense Fund). Dan obravnave se bliža in naši bratje: Moyer, Haywood in Pettibone potrebujejo gmotne pomoči za dobre odvetnike itd., da se jih reši nasilne smrti, s katero jim žugajo kapitalisti in v njih službi ameriška justica. Sodrugi, delavci! Vsak najmanjši denarni znesek je dobrodošel. Pošljite darove direktno na upravništvo "Glas Svobode" in od tukaj se skupna svota odpošlje v Denver, Colo. Imena darovalcev in dotični zneski bodo izkazani v našem listu.

Torej na delo!

DNEVNI KURZ.

100 kron avstr. velj. je \$20.40. pri čemu je poština že v vpošte-ta.

Bolečine v hrbtu in nogah

izginejo popolnoma, ako se ud parkrat nariba z

Dr. RICHTERJEVIM

SiđroPainExpellerjem

Rodbinsko zdravilo, katero se rabi v mnogih deželah proti reumatizmu, sciatici, bolečinam na straneh, neuralgiji, bolečinam v prsih, proti glavo- in zoboboln.

V vseh lekarnah, 25 in 50 centov.

F. AD. RICHTER & Co.

215 Pearl St. New York.

Najnovejši in najcenejši PISALNI STROJI od \$12. — naprej. Najpriljavnejši za privatno dopisovanje, posebno za one, kateri imajo slabo in težko čitljivo pisavo. Za razjasnila pišite na

JERSEY SUPPLY CO.
P.O. Box 34 Hoboken, N.J.

POZOR SLOVENCIM V GARY, IND.

Čudež svetovne zgodovine in ameriške podjetnosti.

Mesto Gary, kjer edino U. S. Steel Co. postavlja svoje tovarne s stroški \$75,000,000, bode imelo v 5 letih 400,000 prebivalcev.

Ako imate kaj podjetnosti, kupite lote tamkaj. Storitve to takoj in od edine kompanije, ki se prodaje lote. Pridite k meni v pisarno in ogledat si bomo šli kraj osebn. Sedaj pozimi dela v Gary ljudi, kolikor jih pride. Poletni čas bode pa v tovarnah U. S. Steel Co. delalo stalno do 40,000 delavcev in postavilo se bode tamkaj najmanj 10,000 hiš.

Cene lotam: \$250, \$350, \$500 do \$1500.

Kje boljše naložiš denar, ko v zemljišču?

Nikjer na svetu!

Pridi v pisarno ali pa piši, kedaj te je volja iti Gary pogledat. Uradne ure od 10—12 a. m.

Frank Gram

108 Dearborn st. (soba št. 702),
Poslovne ure vsak dan zveč od 6 do 8, 11
Fr. Mladiču, 387 S. Centre Ave.
Chicago, Ill.
Generalni agent za Big Tree Real Estate Co.

PRIJETNO ZIMSKO IN POMLADANSKO

vožnjo v Italijo in druge kraje ob adrijskem morju vam preskrbi stara izkušena

CUNARD LINE

PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN
GIBELALTAR, GENOVA, NAPEL ITD.

LEPI, VELIKI IN NOVI
PARNIKI NA DVA VIJAKA
"CARPATHIA" 13,600 ton.
"SLAVONIA" 10,600 ton.
"PANNONIA" 10,000 ton.
"ULTONIA" 10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo NARAVNOST V ITALIJO.

Obrnite se do naših zastopnikov kateri Vam dajo potrebna navodila o cenah in času kedaj parniki odplujejo.

F. G. WHITING, ravnatelj.
67 Dearborn Str. CHICAGO.

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačnje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30. dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

Wilke

391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

Izkušen fotograf

Izdela najboljše različne slike.

Povečanje slik.

Gumbi s sliko.

Slike za posameznike, družine in otroke.

Vsaka velikost.

Vsaha kakovost.

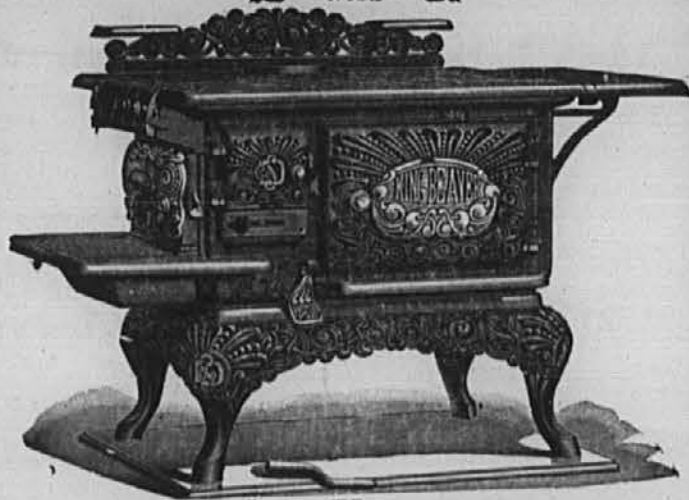
Jamčenje za delo.

Primerne cene.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 257

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

ZADOVOLJSTVO V ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno čmerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki pospešuje siast do edi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarajati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

Dober tek.
Izborna prebavljanje.
Trdno zdravje.

Močni živci.
Močne mišice.
Dolgo življenje.

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odvzamete mnogo boleznih od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite boleznih.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specialitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.

The western federation of Miners.

Priredil M. V. Konda.

Tolikrat že prestavljena sodna obravnava v zadevi glavnih uradnikov Zapadne rudarske zveze je sedaj določena na 5. marca, ako se ta določba zopet ne prekliche in obravnave ne odloži na poznejši čas. Pod sedajnim "svetom" sistemom je to prav lahko mogoče, saj so zainteresirani kapitalisti vrhovni varuhi čez ameriško justico!

Guverner Gooding in pinkertonec McParland čakata, prestavljata in odlašata. Čakata pač — nagrade! Kaj njima mar, če zdihujejo nedolžni delavci v temnih ječaj; eno leto več ali manj, to ju niti najmanje ne vznemirja. Poleg nagrade, ki jo čakata od gotove strani, računata s svojim odlašanjem tudi na to, da bi odvračila pozornost delavstva na kak drug predmet ter se stem zavarovala pred vsakojakimi eventualitetami od strani delavstva, ki se za ujetnike živo zanima in paznim očesom zasleduje vsak od oblastnih storjen korak; z ujetimi nedolžnimi žrtvami pa bi se kapitalistom na ljubo poigrala kakor mačka z mišjo. Toda motita se.

Formalno je proti Haywoodu, Moyerju in Pettiboneju naperila obtožba država Idaho; a faktični položaj je ta-le: "The Standard Oil Co. — John D. —" in "Mine Owners Association" proti "Western Federation of Miners" (in ne proti posameznim osebam te organizacije). Nadalje je proces pravzaprav civilen, in ne kriminalen. Kapitalistom ni toliko za glave obtožencev, kolikor pa za konec delavske organizacije, s čemur si premoženje povečajo, delavcem pa mezde znižajo. — Taka je stvar v resnici. Ker združenemu delavstvu postavnim potom niso mogli drugače do živca, zatekli so se k zavratnemu zločinstvu.

Standard Oil Co. se ne bočem dotikal, ker bi opis delovanja te famozne družbe v predležni zadevi vzel preveč časa in prostora. Malo več pozornosti pa hočem posvetiti Mine Owners Association ter nasteti vsa nezasišana hudodelstva, ki jih ima na svoji ksmati vesti v slučaju Moyer in drugov.

O Mine Owners Association je obče znano, kako absolutistično nastopa za časa volitev. Kar se ji ne ukloni, pa korumpira, in z zvižajo ali pa z brutalno silo zatire svobodne volitve. O kaki svobodni volitvi po osebem prepričanju volilcev ni niti govora. Dobro je še vsem v spominu, na kak način je prišel predzadnji guverner McDonell na guvernerski stolec v Coloradi. Na drugi strani pa smo zopet videli postavno izvoljene uradnike, in ker niso hoteli udati terorizmu Mine Owners Association, se jih je prisililo resignirati na svoje službe. Z nastavljenjo puško ali pa z zažugano vrvo. Importirali so cele trume postopačev in tem jednakih potepuhov, ki so za dobro plačilo terorizirali delavca in njegovo družino. Vlomili so v kooperativno delavsko prodajalno, odnesli so na tisoče vrednega blaga in vrednostne papirje, orjadje in drugo posodo pa deloma razbili, deloma zmetali na ulico. Delavce, kojih edin greh je bil, da so se organizirali v obrambo svojih koristij, so obkolili vojaki kot preganjano divjačino, jih uklenili in tako uklenjene v verige s težkimi kroglijami prisilili, da so delali po mestu, brez obtožbe, brez zaslišanja in brez obsodbe. In končno so jih izgnali. To so bile nezasišane protipostavnosti. Časopisje se ni smelo predzniti, da bi zagovarjalo nedolžno trpeče ljudi; kajti v nasprotnem slučaju so udri v tiskarne in vse uničili. Postavili so si preiskovalni urad, takozvanega cenzorja, ki je imel nalogo, uničiti vse dokaze o krivičnem postopanju in zabraniti, da ne pride nobena stvar v širšo javnost. Znani so si pridobiti tudi nad sodnjami vrhovno kontrolo; sodniki, ki bi naj bili neodvisni možje, so bili ponižni hlapeci vladajočega kapitalizma.

NA ZEMLJI SVOBODE.

Vse to se je dogajalo javno in nemoteno, in še danes lahko potrdi resničnost tega vsakdo, ki živi tam ali v bližini, kjer so se te brutalnosti vršile.

General Bell, ki je poveljeval milici in na ta način vzdrževal "mir in red", je pokazal svoje spoštovanje do postav s temi-le besedami: "K vragu s habeas corpus; mi jim damo post mortem!" Tudi neki drugi oficir se je podobno izrazil: "K vragu s konstitucijo!" — In so oni, ki imajo čuvati nad tem, da se deli pravica postavno!

V državni postavodaji so podkupili poslance, da so izbacili osemurni delavnik, daš je bil sprejet z ogromno večino glasov. Nobene pritožbe na zvezno vlado radi podkupavanja! V Montani, Idaho in Coloradi se glasovi kupujejo in prodajajo kot kokoši na trgu. Bakreni, zlati, srebrni in živinorejski baroni premorejo s svojimi dolarji vse! — Tudi o tem se je že veliko govorilo, a vse ostane pri starem. Dokler bo vladal kapital, ne bo se obrnilo na boljše. Kapitalizem je za javno moralo kuga. —

Očrtal sem kapitalistično družbo Mine Owners Association le na

kratko; fotografija ni popolna in gradiva bi bilo še dosti. Za presojo o njeni vrednosti pa to popolnoma zadostuje.

Sedaj si pa oglejmo drugo stranko, kateri je prva smrtna sovražnica. Western Federation of Miners je direktno nasprotje oo Mine Owners Association. Zapadna rudarska zveza ni navadna organizacija, kakoršne nahajamo na iztoku. Ona ima globok, dalekosežen pomen za vse delavce, in iztočno organizacije se v tem oziru nikakor ne morejo z njo primerjati. Ne gleda na člane drugih organizacij, recimo s tako nevošnjivostjo, kar se često dogaja pri teh. Zapadna zveza je edina delavska organizacija v Ameriki, ki sprejema člane vseh drugih organizacij brezplačno, ako se izkažejo, da so člani. Ne dela nobenih zaprek onemu, ki se hoče oprijeti kakega rokodelstva; nikdar ne prosí svojega delodajalca za usluge pri pobiranju mesečnih doneskov; ne podpisuje nikakoršnih pogodb in ne zahteva unijskih delodajalnic.

Na prvi pogled se nam torej zdi kot kaka "moderna unija", po kateri je dolgo hrepenijo zagovor-

nik kapitalizma. Toda po daljšem razmotrivanju uvidimo, da ima vendar nekaj na sebi, ki kapitalistom ni pogodu, vsled česar jo je "družba deseterih" proklela. In to je morala, ki se ne pusti za nas voditi in ne podkupiti.

Zapadna zveza priznava odkrito, da med njo in družbo deseterih ni mirne sprave, ampak vojna. Uradniki te dične organizacije ne zahajajo na skabske pojedine, katere prirejajo magnati Standard Oil kompanije. Kakor hitro pa je unija nauke socializma sprejela, odobravalna in med svojimi člani širila, so kapitalisti spustili nad njo svoje krvne pse, in začela se je vojna na življenje in smrt.

Stara navada je, pobijati taktiko socializma, na čigar hrbet obešajo potem kapitalisti svoje brezštevilne pregrehe. Najraje upijejo, da bo socializem ugonobil človeško družbo in razdril vezi družinskega življenja, in podobne stvari. Nikakor se torej ne čudimo, ako slišimo upiti Mine Owners Association: "Držite morilce, držite morilce!" — Slično onemu Hrvat na semnju, ki je kradel in potem, ko se je tatvini prišlo na sled, začel na vse

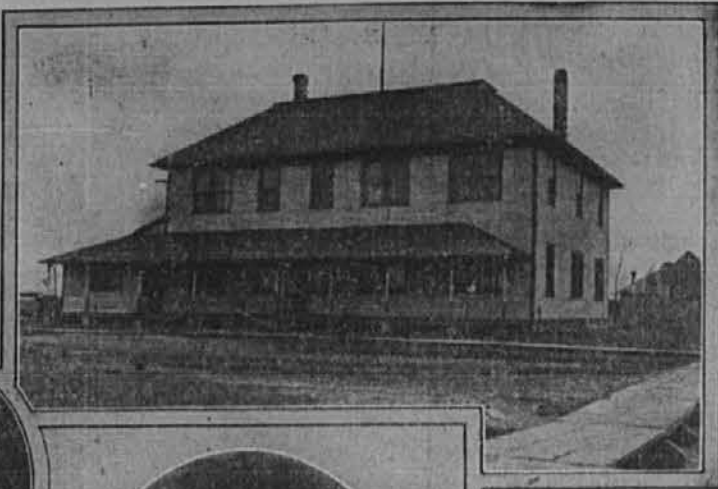
grlo upiti: "primite tatú, primite tatú", da bi odvnil pozornost od sebe. Mine Owners Association ima na svoji strani vsa eksekutiva in sodišča, in prav lahko bi izposlovala takojšno obsodbo zaprtih treh uradnikov Zapadne rudarske zveze, ako bi ti v resnici zakrivali inkriminirano hudodelstvo uboja nad bivšim guvernerjem Steunenbergom. Odtod to zavlačevanje, ker imajo vendar-le nekoliko strahu in si ne upajo prav storiti predrznega koraka, ki bi utegnil imeti za nje usodepolne posledice. Kajti razredno zavedno delavstvo stoji na straži in z največjo pazljivostjo zasleduje sleherni gibljaj kapitalističnih lopovov.

Uradniki Western Federation of Miners so bili že neštevilnokrat obdolženi raznih pregreh, ki jih je izvršila Mine Owners Association, a jih obesila na vrat delavskim vodjem, — vendar nikdar se jim ni mogla dokazati niti najmanjša krivda, in vsakokrat so bili še oproščeni.

Toliko v boljše razumevanje fakičnega položaja.

(Nadabjevanje na 3. strani.)

Harry Orchard,

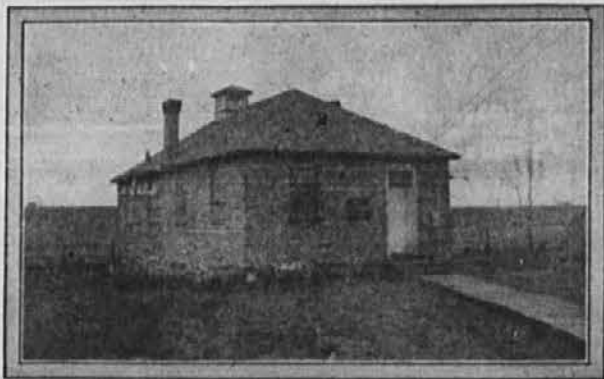
Hiša exgovernerja Steunenberga, v Caldwellu, Idaho, kjer ga je usmrtila bomba.

Charles Moyer.

Sodnik Fr. J. Smith, kateri je izpovedal, da so Moyer etc. najeli morileca.

W. D. Haywood.

Sodnjisko poslopje v Caldwellu, Idaho, kjer so bili Moyer etc. zaslišani kot dozdevni morileci exgovernerja Steunenberga.

Ječa v Caldwellu, kjer so bili Moyer, Haywood etc. zaprti, ko so jih dovedli v Idaho.

Moyer, Haywood in Pettibone pred vhodom ječe v Boise, Idaho.

Porotniki (Grand Jury) v Noble County, Idaho, kateri pripisujejo umor exgovernerja Steunenberga Moyeru, Haywoodu in Pettiboneju.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Katera stran se sme torej osu-
miti, z večjo opravičenostjo, da je
zakrivila Steunenbergovo smrt?

Res je sicer, da so nekateri člani
veliko trpeli od pokojnega Steu-
nenberga, ki je bil slepo orodje
Mine Owners Association. V letu
1899 je izvršil v Coeur d'Alene več
grozovitostij nad unijskimi člani.
Lahko je torej mogoče, da se je ta
ali on član unije, ki je za časa gu-
verjanja Steunenberga pretrpel
največje krivice, bil morda od za-
morskih vojakov, ki so morili in
pustošili, zaboden, ali čegar ženo
so morebiti pred njegovimi očmi
posilili, — mogoče je torej, da se
je kak tak človek hotel maščevati
nad izvršiteljem vsega tega zla.
Možje, ki so v tem kraju toliko
pretrpel in naposled bili s svojih
posestev in svoje lastnin iztirani,
postali so najboljši misijonarji so-
cijalnega evangelija med tamkajš-
nim prebivalstvom, prizadete krivi-
ce pa so pomagale ljudi utrjevati
v novi veri. Iz tega se je izcimila
tista velika sila, ki je ob času voli-
tev pogrnala Steunenberga v beg
ter mu vzela vso politično moč.
Na guvernerski stolci je prišel dru-
gi; on pa je postal ovčar in zajed-
no velik nasprotnik živinorejcem,
s katerimi se je semtertja hudo spo-
rijemal radi pašnikov, ki niso bili
niti njegovi niti njihov. Prav ver-
jetno je torej tudi, da je padel kot
žrtev teh, ki so k svojim raznim
drugim zločinom navrgli še umor
nad Steunenbergom.

Ena stvar pa je gotova. Ko bi
Steunenberg še živel, ne imel bi
niti najmanjše moči več do unije.
Mine Owners Association ga je,
dokler je bil guverner, izrabljala v
svoje namene, potem ga pa, ko je
pri volitvah propadel, vrgla med
staro šaro, kakor se vrže stran reč,
ki je ne rabimo več. Steunenberg
je dobro vedel za vse lumparije ka-
pitalistov, zbranih v Mine Owners
Association, in dokler bi bil on živ,
bili bi vedno v strahu, da ne bi jih
izdal in spravil v javnost njihova
hudodelstva in nasilja v Coeur d'

Alene. Z odstranitvijo Steunenber-
ga onemogočila bi se tudi ta nevar-
nost...! In zločin bi se dal tako
lepo na vrat obesiti Western Fed-
eration of Miners, — njene uradni-
ke bomo pozaprli, — unijo ugonob-
bili, — in stem pokončili dve muhi
z enim udarcem...!! Imenitna
ideja! — Poskusimo!...

To so stvari, ki dajo veliko mi-
sliti. Ako bi Steunenberg še živel,
postal bi danes ali jutri velevažne-
ga pomena za unijo W. F. of M.
Dal bi ji v roke vso politično moč.
Škodovati pa bi njej sami itak ne
mogel več, ker je politični upliv
zgubil. Drugače pa je z Mine Ow-
ners Association. Ona se je nepre-
nehoma bala izdajstva z njegove
strani. Njej je bilo veliko lažje
na tem, da se Steunenbergu za ved-
no zamašijo usta. —

To so indirektni dokazi za ne-
dolžnost zaprtih delavskih vodij.
Edini direktni dokaz za njihovo
krivdo pa je izpoved nekega zlo-
glasnega individuja, po imenu Or-
chard, ki je tudi zaprt. Ta človek,
ki ima na svoji vesti že mnogo u-
morov, je izpovedal, da je on umoril
bivšega guvernerja Steunenberga,
in sicer po naročilu Zapadne
rudarske zveze oziroma njenih u-
radnikov. Gledé na zgoraj pojasne-
no faktsčno razmerje med obema
nasprotnima si organizacijama, de-
lavsko in kapitalistično, kakor tu-
di z ozirom na razmerje obeh kor-
poracij napram Steunenbergu, je iz-
java Orchardova nad vse neverjet-
na. Bolj verjetno pa je, da je pro-
fesijonelni morilec Orchard lažnik
in podkupljeno orodje Mine Ow-
ners Association. To domnevo po-
trjuje njegova zmedenost in nje-
gove nasprotujoče si izpovedi. Rav-
no zato pa ne pusté k njemu nika-
gar drugega kot najatega pinker-
tonca McParlanda, ker jih navda-
ja bojazen, da bi se Orchard kako
ne zagovoril in ves komplot ne iz-
dal. Postopanje sodišč dokazuje o-
čitno pristranost, krivičnost in pro-
tuistavnost. To počete, kakor vsa
prejšnja, so se izvršila sporazumno
z Mine Owners Association, in je

direktno teptanje obstoječih zako-
nov. Delavske uradnike je pred e-
nim letom napadla oborožena sila
ponoči v njih stanovanjih; nič jim
ni pomagalo, da so se sklicevali na
ustavo, zajamčeno jim kot držav-
ljanom, da so protestirali proti na-
silju, — ne, marveč uklenjene v
močne verige odgnali so jih na po-
sebej v to svrhu pripravljen vlak,
katerega je dala na razpolago
ona ista železniška družba, ki je
lastnica Standard Oil kompanije,
ter jih odpeljali v drugo državo, v
državo Idaho, torej tja, kjer bi se
utegnili dobiti taki porotniki, ki so
prepojeni prirojenega sovraštva do
vsake delavske organizacije, pose-
bej pa še do Western Federation of
Miners radi njenih socijalističnih
principov.

Popolnoma so bili uverjeni, da
jim nakana ne bo spodleteja in da
bodo zlahka in brez vsakih ovir za-
davili uradnike neprijetne jim or-
ganizacije. Toda stvari so se dru-
gače zasukale, nego so pričakovali
zločinci v fraku. Na razredno za-
vednost, na solidarnost vesoljnega
ameriškega delavstva niti pomisli-
li niso, in tako se je nepričakovano
pojaviła zapreka, ki jim bo bržko-
ne vse lepe račune prekrizala. Sicer
se je vso meščansko časopisje (re-
publikansko in demokratsko) izka-
zalo kot navadna počestna prosti-
tutka, ki za gotov denar svoje telo
prodaja, — ter o zadevi tako poro-
čevalo in še poroča, kakor hočejo
kapitalisti; — toda socijalistični
listi so bili na svojem mestu; za-
vzeli se z vso gorečnostjo za za-
prte brate in brezobzirno razkrin-
kali vso lopovščino ter neusmilje-
no pobijali z dokazi sleherno laž,
ki je prišla v javnost po kapitali-
stičnih listih. In za socijalističnim
časopisjem stoji nepregledna arma-
da razrednozavednega delavstva,
kot neodoljiva moč, ki imponira tu-
di taki gospodi, ki si domišljuje, da
ji je dovoljeno vse, — tudi zločin-
stvo! Na tisoče in tisoče socijalnih
klubov in delavskih organizacij je
prirejalo po celi Ameriki velikan-
ske protestne shode in sprejemalo

na njih ogorčene resolucije proti
nameravanemu umoru v Idaho.
(Samo Slovenci v Chicagi nič Za-
kaj bi se v takih in enakih slu-
čajih ne združili in ne delali složno
za koristi samega sebe in drugih?!)
Socijalna stranka je doslej izdala
že nebroj spisov med ljudstvo brez-
plačno, ga o stvari poučevala in do-
kazovala nedolžnost zaprtih sodru-
gov. Brezdomno zavzema v tem
ozirom prvo mesto med časopisjem
socijalističnega tednika "Appeal to
Reason", izhajajoč v Girard, Kan-
sas, kateri šteje danes približno
275.000 stalnih naročnikov. Med
posameznimi osebami pa je prvi tu-
di slovenskim sodrugom dobro po-
znati Evgen V. Debs, ki nastopa
sedaj tu sedaj tam proti namera-
vanemu umoru s tako energijo in
tako ognjevito zgovornostjo, da ga
občudujejo celo nasprotniki. So-
drug Debs je govorniški talent,
kakovskega je treba iskati.

Vojna pa še ni dobljena; kapita-
lizem se ne poda zlepa. A tudi de-
lavstvo se ne bo podalo.

Naši rimski agentje imajo ko-
rajzo pa "šnajt". V "Novi Do-
movini" čitamo, da je dal Rev.
Krže aretirati g. R. Feigeln, ure-
dnika rečenega lista. G. Feigel
je storil baje "smrtni greh", ker
je Kržeta v N. D. malo za ušesa
prijel. Uh! ko bi živel v časih
Tomaža Torquemade, — s kakim
satanskih veseljem bi Krže, Hri-
bar et cons. plesali okoli goreče
grmade...

Say, črnoplašarji! Svetujemo
vam, da si naročite in čitate list
"Pfaflenspiegel" ali "People's
Press", ki izhajata v Chicagi.
Tam, tam vas dajejo, — vse dru-
gače, kakor pa naši slovenski
listi!

Opozorjamo opetovano svoje ce-
njene naročnike, ki se preselijo, da
nam poleg novega naslova naznani-
jo tudi stari naslov, kar jih ne stane
mного truda, nam se pa dolgo-
trajno zamudno iskanje prihrani.
Upravništvo.

POZOR!

Vsi cen. gg. tajniki in ostali
uradniki krajevnih društev S. N.
P. Jednote, kateri so v pisni
zvezi z gl. tajnikom Jednote v
Chicagi, naj od danes naprej vsa
pisma in druge pošiljatve, tičooe
se JEDNOTE, izrecno naslovijo
na sledeči naslov: MARTIN V.
KONDA, 669 Loomis st., Chicago,
Ill. Na ta naslov naj se pošiljajo
tudi vsa privatna pisma in dru-
ge stvari, ki so namenjene bivše-
mu lastniku lista.

Dopisi, naročnine in druge po-
šiljatve pa, ki so namenjene LI-
STU "Glas Svobode", naj se vbo-
doče izrecno naslovijo sledeče:
GLAS SVOBODE CO., 669 Loom-
is st., Chicago, Ill.

Prosimo cen. gg. tajnike, kakor
tudi vse prijatelje našega lista,
da to vpoštevajo. Na ta način ne
bo nobene pomote.

UPRAVNIŠTVO.

Današnje številko smo natis-
nili v par sto iztisih več kakor na-
vadno, in te smo poslali na naslo-
ve mnogih sodrugov po raznih
slovenskih naselbinah, z name-
nom, da jih razdelijo med rojake,
ki še niso naši naročniki. Upamo,
da dotični sodrugi store svojo
dolžnost in razširijo "Glas Svo-
bode" do slehernega kottička,
kjer živi slovenski delavec.

Našizastopniki.

Za Conemough, Pa.: J. Bricelj.
Za Johnstown, Pa.: M. Strukelj.
Za državo Wyoming: Lorenz
Densar.

Za Sandy in okolico, Utah: Frank
Eltz.

Za Cleveland, O.: A. Kužnik.

Za Colorado: Joe Debevc.

Za Ravensdale, Wash.: C. Ermenc.

Za Roslyn, Wash.: A. Janáček.

Za Milwaukee, Wis.: John Kalan.

Za Joliet, Ill.: M. Požek.

Za Steelton, Pa.: Joe Majzelj.

Za Clinton, Ind.: John Kolar.

Za La Salle Ill. in okolico: Va-
lentin Potisek.

PRIZNANJA IN ZAHVALE

ozdravljenih bolnikov so edini dokaz s katerim zamore zdravnik ljudstvo prepričati o svojem znanju in spretnosti

Radi tega rojaki Slovenci, ne verajte takim zdravnikom in zdravniškim kompanijam, kateri se mnogo bahajo in pripovedujejo o svojem znanju, a vam ne morejo pokazati in naznačiti bolnikov, katere so ozdravili.

Citajte nekoliko imen in zahvalnih pisem, od onih bolnikov, katere je v zadnjem času ondravil od raznih težkih boleznij naš slavni in obče znani.

Dr. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE

Ozdravljen revmatizma v rokah
in križu.

Mike Novak,
1253 Mahern ave., Pueblo, Colo.

Ljubi moj prijatelj Collins M. D.

Jaz Vam odgovarjam na Vaše
pismo in izpolniviš Vašo željo,
Vam pošiljam svojo sliko, katero,
Vas prosim, da stavite v časopise
in se Vam lepo zahvaljujem za
Vaša zdravila, ker jaz sem sedaj
popolnoma zdrav in ne potrebujem
več zdravil. —

Se Vam še enkrat zahvaljujem
vsakemu Vas priporočujoč. Vaš
prijatelj

Mike Novak.

Ozdravljena: belega toka, boleznj v
materici, želodcu in glavobola.

R.F.D. No. 3 Agnes Gačnik,
Johnstown, Pa.

Spoštovani gospod,

Dr. E. C. Collins M. D.

Vam naznanim, da sem popol-
noma ozdravila po Vaših zdravi-
lih, katere ste mi pošiljali. Sedaj
ne čutim nobene bolečine več, za-
kar se Vam srčno zahvaljujem.

Tu Vam pošiljam tudi sliko,
ako jo hočete dati v slovenske
časopise ter Vam ostajam hvalež-
na Vaša

Agnes Gačnik.

Ozdravljen: Neuralgije, prečanja v
križu, rokah in nogah in slabe krvi.

Frank Dedič
Crete, Neb.

Razun od tukaj navedenih bolnikov, kateri so ozdravili, imamo še mnogo takih zahvalnih pisem, katerih pa radi pomanjkanja prostora ne moremo tu priobčiti.

Predkratkim je izšla nova obširna knjiga "Zdravje", katera obsega preko 160 strani z mnogimi slikami v tušu in barvah. Napisana je knjiga v materinem (slovenskem) jeziku na jako razumljiv način tako, da zamore vsaki rojak mnogo koristnega iz njeposneti, bodisi zdrav ali bolan, mlad ali star, mož ali žena, deklica ali mladenič. Kedor jo še ni, ma, naj jo takoj naroči, kajti dobi jo ZASTONJ, ako pismuprihoži nekoliko znamk za poštnino.

Prebravši to knjigo bode te videli, da je Dr. E. C. Collins Medical Institute edini, kateremu je natanko znana vsaka bolezen in človeška nadloga, zato edinizamore garantirati za popolno ozdravljenje vsake bolezni, bodisi akutne ali zastarale (kronične) notranje ali zunanje, kakor tudi vsake tajne spolne bolezni moške ali ženske. On je prvi in edini, kateri ozdravi jetiko in Sifilistočno in popolnoma. — Zdravljenje spolnih boleznij ostane tajno.

Zatoraj rojaki Slovenci! Mivam svetujemo v vašo lastno korist, da poprej, predno se obrnete na kakega drugega zdravnika ali zdravniški zvod, prašate tu za svet ali pišete po knjigo zdravje. Ako ste bolni, slabi ali v nevolji ter potrebujete zdravniške pomoči tedaj točno in brez sramovanja opišite svojo bolezen v materinem jeziku — opišite vse glavneuroke bolezni, naznanite kolikoste stari i t. d. ter pisma naslavlajte na sledeči naslov:

Dr. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE.

140 West 34th Street

New York, N. Y.

Dandanes, ko "dobri in potrebni stebri" naše republike preganjajo in zapirajo delavske voditelje kot sovražnike obstoječega reda in vlade, bi bilo dobro ozreti se nekaj desetletij nazaj, v čase, ko je Zvezne države še dičila sramotna trgovina s črnimi sužnji. Takrat še ni bilo gigantnih mašin, ki bi nadomestovale tisoče žuljavih rok — ni bilo delavskih organizacij, ki bi rodile napetost med delavcem in kapitalistom — in ni bilo družbi "nevarnih" socializmov. Kapitalist: lastnik zemljišča, nasadov, tvornice ali rudnika, je bil takrat samsvoj gospod in po zakonih je smel si kupiti delavca — navadno črnce — ter ga tudi do krvi pretepati ali pa umoriti, ako mu je bilo drago. Na tisoče in tisoče teh človeških živali — črnih sužnjev — je mrgolelo še pred petdesetimi leti v naši slavnej republiki.

In pojavili so se agitatorji. Prišli so ljudje, ki so čutili s trpečimi sužnji in ti so širili propagando za odpravo suženjstva. Zahtevali so, da ima tudi "črno blago" (takratni kapitalisti in businessmeni so zamorec navadno imenovali "black goods") pravico do svobodnega državljanstva. Toda ti agitatorji so naleteli na najhujši odpor. Vladni organi so jih imenovali puntarje, razdiralce zakonov in jih vrgli v ječe, kjer so navadno končali nasilne smrti.

Iz te temne, najsrāmotnejše dobe v zgodovini Zveznih držav, so še ohranjena imena treh mož, kateri so svojo agitacijo za osvoboditev črnih sužnjev plačali z svojim življenjem na vislicah. To so bili: John Brown, Wendell Phillips in Lloyd Garrison. Radi človekoljubja, radi delovanja, da se republika Zveznih držav otrese sramotne trgovine s "črnimi

blagom", je takratna zvezna justica dala te tri može obesiti. Usmrčeni so bili kot uporniki.

Danes, po preteku več desetletij, je politično in gospodarsko obzorje v naši republiki zadobilo drugo lice. Zamorska sužnost, ki je bila ob času John Browna in tovarišev, zakon in potrebna naprava, je danes le spomin, kateri slehernemu državljanu s studom predočuje ono dobo. In Brown, Phillips ter Garrison niso več puntarji, škodljivci države, ampak danes se jih vsakdo spominja kot mučnikov, ki so umrli za dobro stvar. Kar je bilo pred petdesetimi leti zločin, to je danes glorijska.

Zamorske sužnosti danes v resnici ni več a namesto te imamo — mezdno sužnost. Delavec, kateri s svojim umom in rokami producira vse bogastvo, dobi le majhen del — drobtinico — od svojega produkta. On je mezdni suženj. In zopet se pojavljajo agitatorji — možje svobodnega duha — kateri širijo propagando za osvoboditev delavca iz te mezdne sužnosti. Delavec bodi prost in neodvisen od gospodarja: kapitalista. Kar produciraš, to je tvoje; kdor se ne udeleži proizvodnje, ta nima pravice do proizvodov. To so bistvena načela danšnjih agitatorjev za odpravo mezdne sužnosti.

Ameriški, kakor mednarodni kapitalizem, je pa velik nasprotnik tem idejam. Kapitalist želi, da ostane vse pri starem, da ima še znanprej tri komore prostora pri mizi, dočim naj ima delavec samo jednega. In kakor so pred desetimi leti preganjali in obešali protisuženske agitatorje, tako dandanašnji preganjajo in obešajo agitatorje in voditelje delavstva proti kapitalističnemu tiranstvu. Temu dokaz so Moyer, Haywood in Pettibone.

Ti trije zavedni možje, kateri so ves čas svojega življenja po-

svetili boju za delavske koristi — za osvoboditev delavstva in mezdne sužnosti — se danes nahajajo v ječi in po zatrdilu vladnih in justičnih organov čakajo nasilne smrti na vešalih. Kakor so bili pred petdesetimi leti Brown, Phillips in Garrison obdolženi upora in hujskanja proti vladi, tako so danes Moyer, Haywood in Pettibone obdolženi umora, samo da ima nasprotnik gotov vzrok izročiti jih rablju.

Zvezna justica lahko danes zavedi te tri uradnike W. F. of M. in ves svet jih bo lahko smatral morilecem nalik Brownu in tovarišem, ki so svojedobno umrli kot puntarji in prekuheni. Toda prišel bo čas, ko bode vesoljno delavstvo bolj samostojno mislilo kakor misli danes, in ko bode drugače rabilo svojo moč kakor jo izrablja danes. In takrat bodo sodrugi, Moyer, Haywood in Pettibone, katere danes usmrtijo, živeli v častnem spominu, kakor žive sedaj veliki borilci za svobodo: Brown, Phillips in Garrison.

Ura odločitve je bliža.

Charles Moyer, William D. Haywood in Geo. Pettibone, vrhovni uradniki delavske organizacije Western Federation of Miners, postavljeni so pred sodni stol, da se jim dokaže, ali so krivi umora eksguvernerja Steuenerberga, — katerega so obdolženi, — ali ne.

Charles Moyer, William D. Haywoodu se bo najbrž vlekla mesece in mesece, predno pride do končne, ga rezultata. Kapitalisti, t. j. lastniki rudnikov na zapadu, dalje Standard Oil Co., oba guvernerja držav Colorado in Idaho ter ostali plutokrati na zapadu bodo seveda skušali obravnavo skrajšati ter s svojimi "dokazi" izsiliti obsodbo nad obtoženci, toda ne bo šlo tako gladko. Ameriški delavci, zlasti člani Western Federation of Miners bodo prisostvovali obravnavi z nape-

to pozornostjo in stem prekrizali račune svojim krvosepom. Ameriški proletarijat je danes zaveden; V torek, dne 5. marca, pričela se je — če smemo verjeti najnovejšim poročilom — v mestecu Boise, Idaho, jedna izmed najzanimivejših in objednem najpretesljivejših sodnih obravnjav, kar jih je kedaj ni več ona čeda plahih ovac, ki se je razpršila, če je sovražnik udaril po pastirjih, — ne! Delavstvo stoji danes ramo ob ramo in opazuje vsako najmanjše gibanje v vrstah svojih nasprotnikov — izkoriščujočih kapitalistov. Le majhen signal — in ta armada, armada mezdnih sužnjev — bo šla naprej, v boj za svoje voditelje.

Gromčji protest iz delavskih vrst proti despotom v Coloradu in Idaho, kateri te dni odmeva širom Združenih držav, nam dokazuje, da je tako.

Končno: čegava bo zmaga? Ali bo zmagal proletarijat in na podlagi dokazane nedolžnosti osvobodil svoje voditelje iz boiške ječe — ali bo pa triumfirala Mine Owners' Ass'n, Standard Oil Co. itd., ko rabelj zadrigne Haywoodu in tovarišem vrv za vrat? —

Pač mučno uprašanje! Kapitalisti trdijo, da za te tri osebe ni milosti več. Gov. Gooding je še lansko leto izjavil: Moyer, Haywood in Pettibone se nikoli ne vrnejo živi iz države Idaho. — Viseli bodo za vrat tako dolgo, dokler ne postanejo mrtličji...

Te besede idiškega krvoloka so nam priča, da imajo v kapitalističnem taboru izdelan ves načrt, kako bodi pogazili zapadno rudarsko unijo in njene uradnike.

Čas je prišel... na delo torej... vi vampirji — krvi željne zveri!

Našim sodrugom in trpinom v Boise, Idaho, pa rečemo, kakor je rekla znana in neumorna agitatorica za osvoboditev delavstva, mother Jones: "Kakor sem bila prej pripravljena boriti se z vami za svobodo, tako sem zdaj pripravljena umreti z vami za svobodo!"

Zvezna vlada je spečala milijon dolarjev za preiskavanje grafta in zločinov po raznih klavniceah v minolem letu. Investigiranje se je obneslo, in zločini so jasni kot beli dan. Ali se je pa zgodilo, da je vlada do danes kaznovala kategerga kapitalista, ki lastuje klavnice? Ali je doletela najmanjša kazen lastnike chikaških klavnice, ko se jim je dokazalo, da so prodajali nezdravo in gnjilo meso? — Delavci, odprite svoje oči!

V davnih dneh rimskega cesarstva so bili sužnji, kateri so bili delavci, prisiljeni v gladiatorski areni — lati se med seboj v zabavo rimskih mogoteev. Od tistega časa se ni veliko spremenilo. Danes je celi svet nekaka arena, v kateri se delavci — mezdni sužnji — pulijo in koljejo med seboj za delo — za zaslužek; v satansko zabavo kapitalistom in drugim mogoteem, kateri ta boj na debelo izkoriščajo. Ali ne bi bilo boljše, ko bi se delavci ravnali po nasvetu slavnega Spartanca, ki je pred davnim, davnim časom rekel: "Ako se že moramo boriti, borimo se za svoje koristi, ne pa za koristi naših nasprotnikov."

Sodrugi, sezite po našem časopisju!

Slovenskim delavcem in pristašem socialistične misli, kateri ste angleščine zmožni, priporočamo naslednje časopise:

"Chicago Daily Socialist", 163 Randolph & La Salle st. (Room 14), Chicago, Ill. Stane \$2 na leto.

"Appeal to Reason", Girard, Kans. Stane 50c na leto.

"Miners Magazine", Pioneer Bldg. Denver, Colo. Organ organizacije W. F. of M. in stane \$1 na leto.

ROJAKI, NAROČUJTE SI "GLAS SVOBODE."

ZA VES NAROD

L J U D S T V O

ki živi v raznih odnošajih, v raznih, in bavi z raznimi obrti — potrebuje v svojih boleznih navadno razna zdravila, a jedno zdravilo, koje pomaga gotovo vsakemu bolniku, bodisi malemu otroku, kakor tudi osivelemu starčku, dekletom kakor ženicam, je gotovo:

TRINERJEVO ZDRAVILNO GRENKO VINO

To vino urejuje te važne organe za pravilnodelovanje s čimor je v najkrajšem času ozdravljen ves život.

Kaj pravi znameniti zdravnik.

"Uživam Trinerjevo zdravilno grenko vino in ga priporočam drugim."

DR. A. O. NUSIL
ENNIS, TEXAS

OSOBNO PRIPOROČILO

Trinerjevo zdravilno grenko vino je dobilo med vsemi narodi zasluženno ime "zdravilo", koje izvrstno deluje, objednem pa tudi kot prijetna, čedna, ukusna pijača. Zato je mnogo trgovcev, začuden nad tolikim uspehom, pričelo ponarejati ga in oglaševati, ter ponujati svojo ponarejeno zmes ceneje, ker so činili sita z ničvrednih primes. Zatorej bodite oprezni in zahtevajte edino le "pravo Trinerjevo".

ZAKAJ JE DOBRO TUDI ZA ZDRAVE?

Trinerjevo Zdravilno grenko vino deluje prav dobro tudi za zdrave in sicer zato ker jih obvaruje vseh bolezni. Uzdržuje in krepi njih telesni sestav, daje slast do jedi in čisti kri. Vsakdo dobi trdno in zdravo spanje, veselo voljo in žatost, ki je vsakom potrebuja proti boleznim želodca in krvi.

Pravo TRINERJEVO ZDRAVILNO GRENKO VINO je samo jedno

katero so prodaja v steklenidah. Po novih postavah ne sme nobeden trgovec drugih promotiti ali varati, in naši prijatelji se bodo bodo zahvalili onim ki nam javijo, da se v Trinerjevih stelenicah prodajajo drugi ponarejeni izdelki.

Pravo Trinerjevo zdravilno vino je dobiti lekarnah in le v dobrih salconih. — Ako toče imati kedo poleg tega tudi čisti kranjsko brinjevec, tropinovec ali slivoko naj se obrne do:

J. TRINER, jedini izdelovatelj pravega zdravilnega, grenkega vina.
799 So. Ashland ave., CHICAGO, ILLINOIS.